formidine acumez dō
ctrine obtundat.
Pax fratribus. Pace optat eis q̄ eſt
ianua dilectionis.
Philippenſes
ſūt ⁊c. Qui accepto
verbo p̄dicatōis ab
apoſtolo firmati ī fide
fuerūt · nec pſeudo a-
poſtolos receperūt · vñ
eos laudat aplus. Hi
paulo per epaphrodi
tū aliquā ſubſtantiā
romā miſerāt · quē cū
hac remittit ep̄iſtola ī
qua cū p̄ns non pōt·
mūit eos ꝯtra duplex
bellum tribulatoꝝ · et
pſeudo p̄dicatoꝝ · vt
oīa pro ch̄riſto ſuſtine
ant aduerſa cū hūili
tate ſicut chriſtꝰ fecit · ⁊
legalia a pſeudo nun
q̄ recipiant · his nec ſe
aplum noīat · q̄ nunq̄
de eo minus vel cōtra
eum ſenſerant.

C. I.

Paulus. Mo-
re ſolito ſalutatōnem
p̄mittit. Deinde grās
deo agit p̄ eis · īplorāſ
eis maiora bona vt et
ī virtutibꝰ creſcētes ad
pfectōez perueniant.
Deinde ad patiētiam
tribulatōnum monet
exēplo ſui ⁊ chriſti · po
ſtea vt caueāt a verſu
tijs pſeudo aploꝝ · tan
dē admonitōnē mora
lē īterſerit · ⁊ ī pe finē
de grā quā ſibi romā
p̄ epafroditū miſerāt
gaudere ſe dicit
Thimotheus
Nūc apponit · q̄ eum
miſſurꝰ erat ad illos · p̄
pter h̄ eum quodāmō
cōmēdās vt eadem q̄
ſcribit · ab eo bene reci
piant.
Serui. Seruos
dixit · vt ⁊ ipſi p̄ domi
no ferant dura Chri
ſti. vt contra pſeudo
ſtent.
Aug. Sicut duo
ſunt tiores · ſic duę ſer
uitutes · q̄ faciūt duo
genera ſeruoꝝ. Eſt ei
timor quē pfecta cha
ritas foras mittit. Eſt.
⁊ ſeruitus ſimł cum eo
foras mittēda. Eſt eti
am timor caſtꝰ perma
nēs in ſclm ſcli · cui adiūcta ē alia huiꝰ non manens in ęternū in domo.
Cum epiſcopis. Epiſcopos p̄ſbiteros dic · nō eī plures epī ī vna ci
uitate · neq̄ preſbiteros ītermitteret · vt ad dyacones deſcēderet. Et ſiq̄t p̄
dyacōes maiores · p̄ ſcōs miores · q̄r miores p̄mittit · ad hūilitatē īuitat · q̄r ⁊
hos ſbnectit · oñdit aliquē nō eē adeo pfectū · q̄ nō indigeat admonitōe
Gratias ago. Q. agite q̄ agitis · q̄r talia vñ deum laudo.

† ſ vt meram vobis dicat veritatem.
vos in hoc ipſum † vt cognoſcatis
quę circa nos ſunt: ⁊ cōſoletur cor
† ſ per pacem manebunt in charitate · que eſt ex fide.
da veſtrá. † Pax fratribus ⁊ chari
tas cum fide a deo patre noſtro:
⁊ domino ihesu chriſto. Gratia cū
omnibus qui diligunt dominum
† ſ ad ſimilitudinem ſponſe que nō admittit cor
ruptionē. ſ In integritate fidei · vel ī vita eterna
noſtrum ihesum chriſtuz in † incor
ruptione AMEN.

Epiſtola ad epheſios explicit.
Argumentū in epiſtolā ad phi-
lippenſes incipit.

Philippenſes
ſunt macedones. Hi
accepto verbo verita-
tis perſtiterunt in fide: nec recepe-
runt falſos apoſtolos. Hos col-
laudat apoſtolus: ſcribens eis a
roma de carcere per epaphroditū.

Argumentum explicit.
Epiſtola pauli ad philippēſes
incipit.

C. I.

Paulꝰ ⁊ thi
ſ timore caſto
motheus ſerui ihe
ſu chriſti omni-
ſ baptiſmate ſanctificatis
† ſ operante chriſto ſ vel
fundatis ſ in fide chriſti.
ſ qui deū ⁊ hoīez credūt.
bus ſāctis † in chri
ſto ihesu · qui ſunt philippis ·
ſ id eſt ⁊ ſ Qui eorum bonum pariter optabant
ſ maioribus ⁊ minoribus · vel cum iſtis ſcribit.
† ſ et ſ remiſſio peccōꝝ.
cuz epiſcopis ⁊ dyaconibus † Gra
† ſ tranquillitas mentis ⁊ reconciliatio ad deū.
vobis ⁊ † pax a deo patre noſtro et
ſ omnium. ſ cuius nutu omnia bona omni
bus accedunt.
dño ihesu chriſto. Grās ago deo
ſ priuato beneficio ſ Qui mihi facit quod vo
lo in vobis † ſ quotiens veſtri memor fio ſ quod
vtiq̄ ſum ſ cōgruis temporibus
meo ī omni † memoria veſtri ſemp
† ſ habitis
in cunctis orationibus meis † pro
ſ prelatis vel ſubditis † ſ non triſtis de culpa
omnibus vobis cum † gaudio: de

ſ vt perſtetis depręcans † ſ gaudio dico habito
ſ Quia vos communicaſtis michi in fide · et
pręcationem faciens † ſuper cōi-
operibus euangelii ſ que eſt.
catione veſtra in ęuangelio xp̄i
ſ conuerſionis veſtre · ⁊ ideo amodo magis ſtan
dum.
a prima die vſq̄ nunc: confidens
ſ non in vobis.
in domino ihesu hoc ipſum · quia
ſ deus ſ operans.
qui cępit in vobis opus bonum p̄
ſ cooperans ſ quod operando incepit. † ſ vſq̄
ad finem vite · quo deus videbitur
ficiet † vſq̄ in diem chriſti ihesu ·
† ſ aliud non debuit ſentire de tam bonis
Sicut eſt mihi † iuſtum hoc ſentire
pro omnibus vobis · eo q̄ habeā
† in intimo affectu charitatis ſ non in ſolis labiis
ſ quia compatimini mihi
vos † in corde ⁊ ī vinculis meis · ⁊
ſ contra impugnantes † ſ infirmorum in doctri
na
in defenſione ⁊ † cōfirmatione ęuā
ſ vt in futuro ſitis ſocii ſ etiā miores
gelij: ſocios gaudij mei omēs vos
† ſ pro omnibus ideo precor · quia cupio vos om
nes eſſe in viſceribus chriſti · vt a chriſto diligami
ni quaſi eius viſcera · ⁊ inde teſt.
eſſe. † Teſtis enim michi eſt deus:
ſ quanto affectu.
quomodo cupiam omnes vos in
ſ etiam.
viſceribus ihesu chriſti. Et hoc oro
vt charitas veſtra magis ac magis
ſ creſcat † ſ vt ſciant in quibus diligere deum ⁊
proximum debeant · ⁊ cum ſcierint: habeant ſen
ſum · id eſt · memoriam ⁊ animaduerſionem in om
nibus rebus. ſ memoria.
abundet † in ſcientia · ⁊ in omni ſen
ſu: vt probetis potiora · vt ſitis ſin
ſ in vobis ſ ad proximum † ſ ⁊ hoc perſeue
ranter ſ vſq̄ ſ Id eſt finem vite
ceres ⁊ ſine offēſa † in diem chriſti
ſ non ſolum ſine malis · ſed ⁊ pleni fructu · id eſt ·
operibus que ſunt fructus iuſticie que eſt habitus
animi † Et hoc ſ non viribus veſtris
Repleti fructu iuſticię † per ihesuz
† ſ per hoc tranſituri in gloriam eternam · vn
de deum laudetis
chriſtum in † gloriam ⁊ laudem di
ſ quia dixit ſe cupere hos fore ſocios gaudii ſui
ideo quid profecerit predicatio eius inſinuat · q.
charis.
Scire autem vos volo fratres.
† ſ exteriorum vndiq̄ me circundans abundan
tia paſſionū ſ vel ideo circa · q̄r n̄ ad interiora p̄
tingunt ſ q̄ ad detrimentum · vt mali intende
runt ·
quia quę † circa me ſūt magis ad
pfectum ęuangelij peruenerunt:
ſ ad profectum † ſ vtilitas vinculorum apparet
in chriſto · qui propter vincula plus annunciatur
ſ vel vincula ipſa quod eſſent in chriſto · id eſt ·
q̄ propter euz vinctus eſſem non pro alio crimīe
ita † vt vincula mea manifeſta fie-
ſ vbi maiores ꝯueniunt
rent in chriſto · in omni pręctorio · ⁊

Cōicaſtis. Vel
veſtra communia feci-
ſtis in ęuangelio exal-
tādo.
Confidens. Q.
deprecor vt ſtetis · ⁊ cō
fido h̄ ip̄m fieri a vob
qd̄ precor non aliud ·
ſ videte ne fruſtra cō
fido.
Vel In vobis
p̄ ſucceſſionē · vſq̄ ad
cōem iudicij diem.
Perficiet. Au-
guſtinus de gratia et
libero arbitrio. Quia
ipſe vt velimus opat
incipiens · q̄ volentibꝰ
coopatur p̄ficiens
Sicut ē mihi.
Ita grās ago · depre-
cor ⁊ confido · ſicut iu-
ſtū eſt ſentire. i. ita vel
le. Et exponit cauſam
eo q̄ habeā vos ī cor-
de · ſiue vinctꝰ: ſciens
vos q̄z vinctos · ſiue
defēdēs ęuāgeliū · qd̄
⁊ vos facitis.
Cupiā omnes
vos ī viſce. Id eſt
intimo amore chriſti ·
vt ab eo perfecte dili-
gamini · vel eo effectu
diligatis deū ⁊ p̄xios
q̄ chriſtus qui animā
poſuit.
Vł refert ad id qd̄
ſupra dixit ſe deſide-
rare eos eē ſocios gau
dij ſui · ⁊ determiat q̄uo
.ſ. amore chriſti · non
hūano · vt p̄ticipes ha
beat in deo.
Ut p̄betis po
tiora. Iteruz creſcat
charitas vr̄a ī ſciā z vt
p̄bare ⁊ diſcernere ſci
atis n̄ ſolū mala ⁊ bo-
na · ſ etiā int̄ bona q̄
ſint potiora · vt pꝰ p̄-
batōez ſitis ſinceres ī
vob ſine opibꝰ corru-
ptōis · ⁊ q̄tū ad proxi
mū ſine offenſione
Repleti fructu
Id ē · mercede iuſticię
adeo vt ſitis gloria et
laus dei · vt p̄ vob di-
catur. mirabilis deus
in ſanctis ſuis.
Scire autem.
Hactenꝰ cōiter locutꝰ
inde ponit ſpēaliter q̄
tolerātiā ſuadeāt · pro
vobis grās ago · cōfi
do Vos aūt vo · ſci · f.
Quaſi dicat. Cum ita ſitis pfecti: perſeuerate · ⁊ cauete · ne tribulatōes in-
ſtantes hanc veſtram diminuant perfectionem · ſ exēplū mei reſpicite.
Ut vincula mea ⁊c. Hiero. Quia nanq̄ patienter quęlibet mala
ſuſtineo · patet non eē ſcelus falſitatis qd̄ in me iuſta vindicta percellat. ſ
quādam veritatis virtutem quā ſuſtinēdi fortitudo magnificat.
Vel de vīculis meis loq̄bant · vel p̄dicatores indicabāt ī oibꝰ p̄torijs.

¶Et in ceteris oi bus locis. Cuz eni apoſtolꝰ romę vinctꝰ detruſus eẽt in carcere in domo impatoris ⁊ doceret ęuãgeliuz ⁊ īfirmos aiaret multa ꝗ miracula patraret multi per eũ crediderũt intantum · vt domum perſecutoris eccleſiam faceret · tũc enĩ manifeſta facta ſunt vincula eius in chriſto . Vel ĩ omni ꝑtorio ⁊ ceteris omnibꝰ locis · i · impatori oĩbus cõſulibꝰ et principibꝰ ⁊ minoribꝯ propter chriſtum illuz talia ſuſtinere .

¶Auderent ſine timore · Augꝰ. Conſtãtia enim eius multos aniauit vt non timerent euangelizare.

¶Exiſtimantes preſſuram . Ambroſiꝰ. Aſtutia ĝ ſimulatõis iſti chriſtũ ãnũciabãt · vt poſſent ſedicióes excitare aplo · q̃i autori · q̃ multos ꝯgregauerat ſuo collegio · Ecce quattuor ſpecies doctoꝝ diſtīxit · duas bonoꝝ ⁊ duas maloꝝ qui oẽs ãnũciant xp̄m ſ nõ eodem animo

¶Augꝰ. Mali enĩ nõ ſimplici ⁊ veraci animo chriſtũ annũciabãt. Boni vero puro aĩo ⁊ fide ſincera · oẽs tñ euangelio proficiebãt · vñ ⁊ malos tolerandos dicit · ſubdẽſ Quid enim .

¶Quidã aũt ex co. Conuicti in contẽtione a me. ꝑdicant ſcdum ꝙ eos conuici debere ꝑdicare.

¶Ex contentõe. Ex ꝑuato odio qꝺ aliquãdo mecũ cõtulerũt ⁊ cõfutati ſunt. Et ne viderent correcti : addit. Nõ puro aĩo Sꝫ exiſtimãtes . vt ſi q̃ de ꝑdicatõe eos accuſent : ĩ me auctorẽ eꝰ vindicent .

¶Quid enim . Nõ ꝓhibꝫ mercenarios · ſ ꝑmittit · qꝛ ⁊ ipſi vtiles ſunt ad aliqua.

¶Siue per veritatẽ. Augꝰ. Veritatẽ quidã annunciabãt ⁊ ſi nõ ꝑ veritatẽ · i · nõ vero aĩo. Ex occaſiõe eĩ ęuãgelizabãt quęrẽtes ab hoĩbꝰ cõmoda ſua · terrenis eĩ cupiditatibꝰ ꝯſulẽtes regnũ celoꝝ annũciabãt · habẽtes in lingua veritatẽ · ſ nõ in pectore caſtitatem . Qui ſũt vtiles eis quos inſtruit dñs. Vñ ait. Quę dicũt facite · opa aũt eoꝝ nolite facere. Quiſq̃s eĩ a deo · ꝑter deũ aliq̇d q̃rit · nõ caſte deũ q̃rit. Tres inuenimus ꝑſonas · ſi dñi v̄ba in euangelio diligenter inueſtigamus · paſtoris mercenarij furis.

ſ locis · ſ ita profuerunt euãgelio que ſuſtineo
in ceteris omnibꝰ. Ut plures de
ſ non in ſe ·
fratribus in domino confidentes:
ſ conſideratione vinculorum ſ ꝗ̃ ante
in vinculis meis abundantius
ſ contra impugnantes ſ Quaſi · meo exemplo auderent confidenter predicare · ita dicentes : Si vinctus loquitur · cur non potius nos:
auderent ſine timore verbũ loqui
ſ diuerſi a prioribus quia mali. ſ predicant ſ quia inuident glorie mei apoſtolatus · ⁊ contendunt habere .
Quidam quidem ⁊ propter inui
ſ ab his diuerſi boni
diam ⁊ contentionem · quidaꝫ au
ſ pro dilectione dei ⁊ proximi · exemplo mee bone voluntatis · ſ vt alios ſaluent
tem ⁊ propter bonam voluntateꝫ
ſ non diuerſi ſ pri
chriſtum prędicant · quidã ex cha
uata ad apoſtolum: vt vicem eius vincti ſupplerent ſ Id eſt · pro defenſione ſum poſitus in vinculis . vel poſitus · id eſt · firmus ⁊ ſtabilis ſum in defenſione
ritate: ſcientes hoc quoniã ĩ defen
ſionem ęuangelij poſitus ſum .
ſ ab his diuerſi · quia mali
Quidam autẽ ex contentione chri
ſtum annunciant non ſincere: exi
ſ augmentare
ſtimantes preſſuram ſe ſuſcitare
ſ dũ etiã mali ad profectum · quid ei refert · qua intentione.
vinculis meis. Quid enim dum
ſ terrene acquiſitionis ſ vt mali.
omni modo ſiue per occaſionem ·
ſ vt boni ſ vero animo ſ veritas chriſti. ſ non falſitas · vnde que dicunt facite ⁊c
ſiue per veritatem chriſtus annũ
ſ ꝙ per occaſionem · non ſolum per veritatem ſ nunc ſ vel non ſolum alus profectus · ſed ⁊ mihi gaudium
cietur: Et in hoc gaudeo : ſed ⁊
ſ poſt ſ pati pro chriſto ſ vel euangelii ex mea predicatione profectus
gaudebo . Scio enim quia hoc
ſ in futuro ſ quod illi ad mortem parãt
mihi proueniet ad ſalutem per ve
ſ non ſolum meo merito ſ Id eſt · per ſpiritum qui ſubtus me quaſi ruiturum ſicut columna fulcit.
ſtram orationem · ⁊ ſub miniſtrati
ſ Quaſi · que erit tanta quantam expecto in futuro · ⁊ in preſenti ſpero ſ hoc ſpero
onem ſpiritus ihesu chriſti ſcꝺum
expectationem ⁊ ſpem meam · qꝛ
ſ proſperis vel aduerſis · vt aliquo modo cedam a predicatione ſ Statu
in nullo confundar · ſꝫ in omni fi
ſ a tempore conuerſionis ſ dum in vinculis laboro ſ apud gentes
ducia ſicut ſemper ⁊ nũc magni
ſ fama ⁊ gloria chriſti ſ etiam qꝺ fragiliuſ ẽ
ficabitur chriſtuſ ĩ corpore meo:
ſ Si vixero docendo ſ exemplum relinquendo
ſiue per vitam ſiue per mortem .
ſ per vitam · quia cauſa eius viuo · vt euꝫ magnificem · non ob aliud
Michi autem viuere chriſtus eſt ·
ſ per mortem · quia chriſtus eſt premium mortis vel ipſum mori eſt lucrum · quia per mortem ab his miſeriis liberatus ad beatitudinem tranſeam vel quia per mortem multos lucratur deo ſ Et bene operari ſ quod mirum videtur
⁊ mori lucrum. Q ſi viuere ĩ car
ſ Id eſt · tam dignus de opere meo · ſcilicet · magnificare chriſtum
ne hic michi fructus eſt operis ·
ſ ecce ſ nedum appetam ſ Id eſt · non ſolum ignoro · ſed ⁊ coartor ſ Ideo ignoro · quia ſ re quid eligam : ignoro. Coartor enim e duobus ⁊c
quid eligam ignoro. Coartor ãt
ſ ex deſiderio diſſoluendi ⁊ neceſſitate viuendi
e duobuſ · deſiderium habens diſ
ſ ab his miſeriis ſ Quia vinctus. ſ preſentialiter ſ ꝗtũ ad me.
ſolui · ⁊ cuꝫ chriſto eſſe · multo ma
ſ Sed
gis melius . Permanere autem in
ſ Illud melius · hoc neceſſarium ſ Non propter me
carne · neceſſariũ eſt propter vos
ſ Quia neceſſariuꝫ propter vos · vel ſcio non dubie · ſed confidens in miſericordia dei
Et hoc confidens · ſcio quia mane
ſ non parum quidẽ ſed diu ſ maioribus ⁊ minoribus
bo ⁊ permanebo omnibus vobis
ſ vt creſcatis per bona
ad profectum veſtrum ⁊ gaudium
ſ Id eſt · vt gratias abundãter agatis deo cum gaudio
fidei : vt gratulatio veſtra abun
ſ qui bñfecit vobis ſ vobis ſeruato ſ ſcilicet liberato.
det in chriſto iheſu in me · per me
ſ futurum ſ cõfirmãdos
um aduentum iterum ad vos ·
ſ veniaꝫ ſi tantummodo . ſ diſciplina dominica ſ Quia ſcdm veſtrum meritum dabitur mihi vita ad opus veſtrum .
Tantuꝫ digne euãgelio chriſti cõ
ſ ita digne vt ⁊c.
uerſamini · vt ſiue cum venero et
videro vos · ſiue abſens audiam
ſ hoc ſcilicꝫ ſ Sancto · cui non heret contrarius ſpiritus · ⁊ ſicut eſt vnus · ita vos vnanimes ſine diſſenſione
de vobis · quia ſtatiſ in vno ſpiri
ſ voluntate ſ Omnis enim pugna vnanimiter aggreſſa victoriam parit ſ Et ſ totis viribꝰ ad implenda que fides exigit
tu vnanimes: collaborãtes fidei
ſ ⁊ poſt hoc ſ periculo.
euangelij · ⁊ in nullo terreamini
ſ qui vos terrent per aſpera.
ab aduerſarijs quę eſt illis cauſa
ſ eterne ſ eterne
perditionis: vobis autem ſalutis.
ſ q̃i premiuꝫ
Et hoc a deo · quia vobis donatũ

Paſtor veritatẽ ãnũciat propter veritateꝫ Mercenariꝰ occaſiõe rei tꝑalis. Fur ⁊ latro veritatẽ negat ⁊ tollit Diligẽdus ẽ ĝ paſtor tolerandꝰ mercenariꝰ · cauẽdus eſt latro .

¶Sed et gaudeo Ideo gaudeo de malis meis vl de ꝑfectu ęuãgelij · qꝛ inde mihi ſalꝰ

¶In nullo. Haimo. Quia ⁊ ſpes magna · ⁊ reſ v̄a ⁊ hõeſta

¶Mihi enim. Q. merito xp̄m magnifico ſiue vita ſiue morte Quia xp̄s mibi viuere. Id ẽ · mibi vita hic ꝑ fidẽ ⁊ ſpẽ · ⁊ ĩ futuro ꝑ ſpẽm · pro hac vita mortale corpꝰ tradit · vt ip̄m ĩmortale in eternũ recipiat .

¶Q ſi viuere. Xp̄s eſt mibi viuere · vt euꝫ magnificem . Qꝺ ſi ẽ tunc neſcio quid eligã mori an viuere. Quaſi · niſi hic fructus eſſet non dubium quin mori eligerẽ · vt chriſtum haberẽ premiũ · ⁊ ideo ne dubitetis mori .

¶Coartor ⁊c. Augꝰ. de doc. chriſt. Nõ ita diſtinguẽdum eſt vt dicatur. Coartor. ⁊ poſtea ſeq̇tur · e duobꝰ deſideriũ hñs . ſ . diſſoluẽdi ⁊ in carne manendi · qꝺ ex ip̄o textu ſermoĩs diiudicatꝰ · qm̃ ſeq̇tur · diſſolui ⁊ eẽ cũ chriſto multo meliꝰ eſt Apparet ei eum eiꝰ qꝺ optimũ ẽ dicere ſe hñe ꝯcupiſcẽtiã · vt cum ex duobus ꝯpellatꝰ altiꝰ tñ hẽat ꝯcupiaꝫ · alterꝰ neẽcitatẽ ꝑpter fres. Sic ĝ diſtiguẽdum ẽ Coartor vel ꝯpellor e duobꝰ. Deĩde ſequitꝰ ego dico deſideriũ vl concupiſcentiã diſſoluẽdi · hñs ab his miſerijs qbꝰ q̃i ꝯpedibꝯ vinctus ſũ · ⁊ cũ xp̄o eẽ ꝑñtialitꝰ. Et q̃i q̃reretꝰ · q̃re hꝰ rei potiꝰ hẽat cõcupiſcẽtiã ſubdit · quia multomagis meliꝰ eſt q̃ntũ ad me . Et q̃i iterũ diceretꝰ. Cur ĝ e duobꝯ ꝯpelleris · ſbdit · qꝛ ẽ manẽdi neẽcitas dicẽs. Permanere ãt ĩ carne neẽcariũ eſt ꝑpt vos · ñ ꝑpt me, q . illud meliꝰ ẽ m̃ · ſ ẽ neẽcariũ vob · iõ illꝺ cupio · illud nõ reculo

¶Permanere aũt. Ecce qꝺ nõ ſibi meliꝰ · ſ qꝺ multis expedit eligit ꝑpter charitatem · quę prę omnibus eligenda.

¶Gaudium fidei. Ut ꝺ fide via gaudeamꝰ · vel vt vos de fide gaudeatis ĩ ea ꝑficiẽtes. Qꝺ non ẽ niſi vbi eſt munda cõſcientia .

¶Et hoc a deo. Etiã ꝙ patimini non a vobis eſt · ſ a deo · qꝛ ꝑ merito

chriſti qui patri obediuit ·hec inter alias gratias data eſt vobis.
¶ Non ſolũ ꝛc. ſed vt etiã ꝛc. Aug⁹. Vtrũqꝫ ergo ad dei gratiã pertinet· ꝛ fides credentium ꝛ tolerantia patientiũ· quia vtrunqꝫ dixit eſſe donatum.
¶ Quale et vidiſtis. Quando nudus verberatus ſum pro muliere phitoniſſa a qua ſpm̃ malignum excluſi· q̃ magnum queſtum ꝓſtabat dominis ſuis.

¶ C. II.

¶ Si qua ergo. A predcis infert. M. Et quia pati eſt donũ dei· et quia patior ꝛc· vt ſupra dictum eſt. Ergo qui me feciſtis iam gaudere de communione veſtra ĩ euangelio chriſti· implete gaudium meum addita ſuſtinentia ꝛ patiẽ tribulationum.
¶ Hic ꝺ humilitate ſuadet.
¶ Si qua con. ĩ chri. Si vultis hic conſolationem in reb⁹ xp̃i. i. ĩ remiſſiõe peccatoꝝ· ꝛ in aliis donis. Vel ſi ꝯſolari me vultis. ſi quod ſolatium cha· ẽ· vo· id eſt· ſi vultis vt charitas eccleſiarũ que orant ꝛ bona agunt pro fratrib⁹: ſit vobis ſolatiũ ꝛ cõfortatio in aduerſitatib⁹ veſtris.
¶ Si qua ergo exhortatio. Alia lra. Ambroſi. Si vera eſt exhortatio ſpei in chriſto apud vos· q̃ nos ĩuicẽ ꝯſolamur ꝛc. In quib⁹ non videntur. ꝓbati· ſi non ſit quod ſubdit
¶ Si qua ſocietas ꝛc. Aug⁹. Propter hanc ſocietatem illi in quos primitus venit ſpũſſanctus linguis omnium gentium ſunt locuti.
¶ Si qua ſocietas. ſ. ſ. Id eſt· ſi in eo efficimur vnum· quod vere eſt
Si qua viſcera miſ. Id eſt· ſi effectum miſerationis habetis erga me non dico ipſam miſerationem· i· exhibitõnem miẽ. Si iſta inq̃ꝫ vultis vobis prodeſſe· implete gaudiũ meum· i· eſtote humiles· vnanimes· qꝺ eritis ſi hoc habueritis· idem .ſ. ſapere ꝛc.
¶ Nihil cõtentõis. Nota contentõnes fuiſſe inter eos. Ambro. Erãt aliqui inter eos diſſentientes· inq̃eti· inanis glorie cauſa contendentes· pacem eccleſie rumpentes.
¶ Superiores. Aug. Vere h̃ exiſtimãdũ· qꝛ poteſt eſſe in alio aliq̃d occultum quo ſuperior ſit· etiam ſi bonum noſtrum quo illo videmur ſuperiores eſſe non ſit occultum.
¶ Nõ que ſua ſunt. Hic docet quomodo vitẽt ꝯtẽtionẽ ꝛ inanẽ gloriã· ꝛ q̃ñ arbitrẽtur alios ſupiores. ſ. ſi cõſiderauerit nõ ſua bona· ſ; alioꝝ
¶ Hoc ſẽtite ꝛc. Non querat ſuũ cõmodũ· ſ; alioꝝ ſicut chriſt⁹.
¶ Ad patiam ꝛ humilitatem vos inuito· Hoc enim debetis in vobis ſentire· qꝺ in chriſto fuit.
¶ Sicut xp̃s non ꝗſiuit ſua ſed noſtra· ita nos inuicẽ onera nr̃a portem⁹
¶ Qui cum in forma. Aug⁹. Premittit alta de chriſto. vt hi in q̃b⁹ eſt locus abiectionis non dedignentur humiliari. Arbitratus. Sciuit ſe eſſe equalem deo. Non rapinam faciens. i. non vſurpando quod ſuum non eſſet· vt dyabolus· ꝛ primus homo. Vel non eſt arbitratus ſe eq̃lem deo eẽ ſcd̃m humanitatem· qꝺ eſſet rapinam facere· i· non ſuũ ꝓſumere
¶ Sed ſemetipſum. Oſtẽſa altitudine· ſubdit de humilitate.
¶ Exinaniuit. Aug⁹. Quomodo. Non ſubſtantiam euacuans· non formam dei mutans. Formam ſerui accipiens. Non formam dei

ſ quẽ diligitis
eſt pro chriſto· non ſolum vt in eũ
credatis: ſed vt etiam pro illo pa-
ſ vnde maior gloria ſ contra hoſtes.
tiamini· idem certamen habentes
ſ dum apud vos preſens fui ſ duꝫ abſens· ſ .q. non hortor vos ad id qꝺ ipſe horreã
quale ꝛ vidiſtis in me· ꝛ nunc au-
diſtis de me.

¶ C. II.

ſ Quia pati eſt donum dei· et quia ego patior· ꝛ quia tam vtile eſt vt ſupradictum eſt
Si qua ergo
ſ exhortatio
conſolatio in chriſto eſt· ſi quod ſo-
ſ communionis ſ Si vultis habere vnionem quam ſpirituſſanctus facit in omnibus fidelibus. ſ per quam coniungimur in vno nouo corpore.
latium charitatis· Si qua ſocie-
ſ Si pius affectus eſt in vobis· de quo procedat miſeratõ
tas ſpiritus· ſi qua viſcera miſera-
ſ erga me ſ gauiſus ſuꝫ de fide· implete vt conſtanter patiamini.
tionis· implete gaudium meum·
ſ ita ſ tunc illa vere· ſi hoc ſit· ſ non diuerſã ĩ fide ſ ad omnes.
vt idem ſapiatis· eandem charita-
ſ vnius voluntatis ſ mala cuiuſqꝫ ſint oim̃.
teꝫ habentes· vnanimes: idipſũ

amittens· forma ſerui acceſſit· nõn forma dei abſceſſit.
¶ Exinaniuit. Exinanire eſt ab inuiſibilitatis ſue magnitudine ſe inuiſibilem demonſtrare.
¶ In ſimilitudinem hominum factus. Aug. Videamus ergo chriſtum iheſum deum ꝛ hoĩeꝫ. ꝛ factorẽ rerũ ꝛ factũ in rebus· ꝛ creatorem hominis ꝛ creatũ hominem. Deus chriſtus equalis ẽ patri· tãtus ẽ quãtuſ ille· talis eſt qualis ille· hoc ẽ quod ille. Non hic eſt qui ille· quia ille pater hic filius. Sed hoc ẽ quod ille· quia ille eſt deus ꝛ ille· ille oĩpotens ꝛ ille· ille ĩmutabilis ꝛ ille· iõ non rapina erat· equalis deo· qꝛ natura erat· ſicut ẽ natus· ita ꝛ ſemp nat⁹ ꝛ ſicut ſemper nat⁹ ita ſemper eq̃lis
¶ Idem. Non itaqꝫ inequalem genuit· vl̃ equalitateꝫ iam nato addidit· ſed gignẽdo eaꝫ dedit. quia eq̃lem non imparem genuit. Non igitur immerito ſcriptura vtrũqꝫ dicit .ſ. ꝛ equalem patri filium· ꝛ patrem maioreꝫ filio· illud propter formam dei· hoc propter formam ſerui· propter quam non tantuꝫ p̃re ſed etiam ſeipſo ꝛ ſpirituſancto minor fac⁹ eſt· ꝛ etiam minoratus ẽ paulo minus ab angelis· ergo ꝛ homo factus eſt· ꝛ permanens deus. Ideo valde rationabiliter ꝛ patre minor eſt homo chriſtus ꝛ patri equalis ẽ ideꝫ ipſe deus chriſt⁹. Chriſtus enim dei filius et deus eſt ꝛ homo. Deus ab eterno· homo ĩ ſeculo. Deus· qꝛ deuſ verbum. Homo· quia in vnitate perſone acceſſit verbo anima rationalis ꝛ caro. Cum enim eſſet vnicus dei filius· vt eſſet etiã plenus gratia· factus ẽ hominis filius· vnus dei filius· ideꝫ qꝫ filius hominis. Non duo filij dei deus ꝛ homo· ſed vnus dei filius· deus ſine initio· hõ accepto initio
¶ Idem. Sic enim non augetur numerus perſonarum cum caro accedit anime· vt ſit vnus homo· ſic nec augetur numerus perſonarum cuꝫ homo accedit verbo vt ſit vnus chriſtus.
¶ Idem. Legitur itaqꝫ de⁹ hõ· vt intelligamus huius perſone ſingularitatem· non vt ſuſpicemur in carne mutatam diuinitatem. Non enim illa ſuſceptione alterum eorum in alterum conuerſum ꝛ mutatum eſt· nec diuinitas quippe in creaturam mutata eſt· vt deſiſteret eſſe diuinitas. Nec creatura in diuinitatem mutata eſt· vt deſiſteret eſſe creatura.
¶ Factus. Scd̃m formam ſerui. Qui erat infectus ſcd̃m formam dei. ꝛ etiã ſuo Habitu. i. conuerſatione. Inuentus· volenti experiri· vt alius homo· qꝛ comedit· bibit· ſedit ꝛc.
¶ Habitu. Habitus eſt hominis ſuſceptio· quaſi veſtis· que nõ mutat quod veſtitur.
¶ Habitus in ea re dicitur· que vt habeatur accedit. Verũtñ hoc intereſt. Quia quedam eorum que accedunt vt habitum faciant non mutãtur ſed mutant vt ſapientia que de ſtulto ſapientem facit in ſe integra manẽs ꝛ ĩconcuſſa. Quedã vero vt mutent ꝛ mutentur· vt cibus qui amittit ſpẽꝫ ſuam cum in corpus vertitur· ꝛ exilitatem in robur commutat. Tercium vero genus nec mutat nec mutatur· ſic anulus poſitus in digito quod genus rariſſime reperitur. Quartum genus cum ea que accedunt mutantur· non a ſua natura· ſed quodammodo formãtur· ꝛ aliam ſpeciem ac formam accipiunt· vt eſt veſtis que deiecta ꝛ depoſita non habet eam formam quam ſumit induta. Induta enim membris accipit formam quam nõ hẽt exuta·

ſ vt alius alii contendat preponi. ſ vel etſi bona dicunt· non contentioſis verbis ſ agentes.
ſentientes. Nihil per contentõnẽ
ſ propter famam ſeculi que inanis. ſ vt de vobis humilia ſentiatis
neqꝫ per inanẽ gloriam· ſed ĩ hu-
ſ alios apud deum digniores ſ alter alterum
militate ſuperiores ſibi inuicem
ſ in cordibus iudicantes ſ hoc poſſunt qui nõ ſua intendunt· ſed que aliorum· vt chriſtus qui ꝓ aliis tanta tulit. ſ bona vel onera.
arbitrãtes. Non que ſua ſunt ſin-
guli conſiderantes· ſed ꝛ ea que a-
ſ vt experimento cognoſcat eſſe in vobis ſ vt queratis que aliorum ſunt· non que veſtra.
liorum. Hoc enim ſentite in vo-
bis: quod ꝛ in chriſto iheſu. Qui
ſ i plena eſſentia ꝛ equalitate pris ſ nõ dico accepiſſet inde aliquid· cum ſit eadem ſubſtãtia cum patre ſ Quia vere erat equalis per naturam
cum in forma dei eſſet: non rapi-
ſ certiſſime ſciuit.
nam arbitratus eſt eſſe ſe equalẽ
ſ Quaſi equalis erat deo patri· ſꝫ q̃m in ſe erat ĩ forma patris manens vtiqꝫ qꝺ erat ſ quaſi eni dignitate ſe exuit· dum formam ſerui ſibi vniuit forma dei· ꝛ ne putares formam ſerui in hoc immortalem fieri: addit. In ſimilitudinem hominuꝫ factus· id eſt· paſſibilis ꝛ mortalis ſ humiliauit.
deo. Sed ſemetipſum exinani-
uit formam ſerui accipiens. In ſi-
militudinem hominum factus·
et habitu inuentus vt homo.

quod genus congruit huic operationi. Et ſcd̄m hoc. Exinaniuit Aug⁹. de⁹ ſi ius ſemetipſum non formā ſuā mutans·ſed formā ſerui accipiēs neqꝫ cōuerſus aut trāſmutatus in hoīem amiſſa īcommutabili ſtabilitate. In ſimilitudine ho. fac. ē. Ipſe ſuſceptor verum hominem ſuſcipiendo· hęc ſimilitudo vero᷑ hominez exp̄imit. Et hab. inuē. ē vt homo. Id ē· habēdo hominē induētuſ eſt vt homo eis quibꝰ in homie apparuit. Q̄ dicit. Vt homo· tale eſt quale illud. Quaſi vnigenitus a p̄re. Veritatem enim exp̄mit. Nonne ergo habitus ſatis ſignificauit q̄lit̄ dixerat ī ſimilitudiem homo fact⁹· q: nō trāſfiguratōne in hominē ſꝫ habitu fact⁹ eſt·cum īdutus ē homine· quē ſibi vniens quodāmodo ⁊ cōformās īmortalitati ęternitati qꝫ ſociaret.

Humiliauit. Ecce habem⁹ in xp̄o hūilitatē· exinde ſupbię medicamentum. Quid ḡ ītumeſcis hō. O pellis morticīa q̄d tenderis. O ſanies fęda quid inflaris· princeps tuus humil' ⁊ tu ſuperbis. Caput ē humile ⁊ mēbrū ſuperbit.

Propter quod. Viſa hūilitate chriſti quę maxime in paſſiōe apparuit. Nūc de claritate eius ⁊ quid ⁊ q̄ntum humilitas mereatur oſtendit.

Deus illum exaltauit. Secūdum humanitatem exaltauit·quę glorioſior fca eſt in reſurrectōne. In quo ⁊ diuina natura pōt dici exaltata ſcd̄m oſtenſionem: q: cępit ſciri qđ erat·ſicut in aſſumptione infirmitatiſ dr̄ exinanita· q: non apparuit qđ erat.

Amb. Poſt crucem manifeſtatur q̄d a p̄re cum generat' accepit. Non enim tunc accepit cum a creatura cępit ſciri illius diuinitas·illius maieſtas. Homini nō eſt datum nomen dei qđ eſt ſupra omne nomen non ſola appellatōe ſꝫ ⁊ natura· ſꝫ ei qui ęqualis·qui ſe exinaniuit: cui⁹ omnia a patre ſunt.

ſ etiam ſ tam altum ſ patri.
Hūiliauit ſemetipſū fact⁹ obediēſ
ſ non ſolum ſuſtinendo conuicia ⁊ obp̄robria
† ſ Non quamlibet·ſed.
vſqꝫ ad mortem: † mortem autem
ſ q: ignominioſior† ſ Q: tā hūiliter paſſ⁹ ē chriſtus ſ. p̄pter obedientiā vſqꝫ ad mortem crucis.
crucis. † Propter quod ⁊ deus ex
ſ dando impaſſibilitatem ⁊ immortalitatem
† ſ eſſe deum per naturam quando plenus ab eo deus naſcitur ¦ ſ chriſto ¦ ſ honorificentiam q̄ vocatur deus
altauit illū· † ⁊ donauit ¦ illi ¦ nomē
quod eſt ſuper omne nomen: vt in
† ſ imperio eius ſubiici fateantur angeli homines demones
nomie ihesu omne genu † flectatur
cęleſtium terreſtrium ⁊ infernorū
ſ tandem in fine† ſ bonorum ⁊ malorū ¦ ſ ſpōte vel inuite
Et † omnis lingua ¦ confiteatur: q:
† ſ equalis patri quod hic quidam negant
dominus ihesus chriſtus † eſt ī glo
† ſ quia chriſt⁹ per humilitatez exaltatus ¦ ſ vel fratres ſ in fide ⁊ dilectione.
ria dei patris. † Itaqꝫ ¦ chariſſimi
† ſ domino ⁊ mihi ſ ita nunc.
mei ſicut ſemper † obediſtis: nō vt
ſ Seruientes ſ q: nūc
in pręſentia mea tantum · ſed multo
minus ſubuenio
to magis nunc in abſentia mea:
ſ cum magno ⁊ manifeſto timore non preſumptione† ſ animi ¦ ſ Id eſt ·cum humilitate ſ corporali.
cum † metu et ¦ tremore veſtram ſa
† ſ operibus mereamini ¦ ſ Ideo timendum· q: non vos·ſed deus operatur.
ſ ⁊ preparate ſ. i. vitam eternam
lutem † operamini. ¦ Deus enim eſt
ſ bonum
qui operatur in vobiſ ⁊ velle ⁊ per
ſ qđ volumus† ſ nō pro meritis veſtris ¦ ſ nō ſolum cum metu operemini·ſed etiam
ficere † pro bona voluntate: ¦ Omnia
† ſ vt non murmureris de tribulatione vel dilatione ¦ ſ nō negligenter ⁊ indeuote
autē facite † ſine ¦ murmuratōibus
† ſ vt non heſitetis pati·ſed prompti ſitis ¦ ſ ita omnia· vt proximus non poſſit de vobis conqueri ⁊ quantum ad vos ſitis ſimplices· non duplices· non enim poteſtis deo ſeruire ⁊ mammone etiaꝫ quantum ad exteros ſine reprehenſione
⁊ † heſitationibuſ: vt ſitis ¦ ſine quę
¦ ſ ſicut† ſ eſtote ſ vt non ſit in vobis quod pateat reprehenſioni
rela ⁊ ſimpliceſ ¦ filij dei· ſine † repre

Donauit illi nomē. Hoc ⁊ ante reſurrectionem habuit·ſed poſt reſurrectionem quod erat in euidenti poſitum eſt: vt ſcirent demones ⁊ homines: quia ⁊ tunc dicitur res fieri: q̄n innoteſcit.

Aug⁹. Homini donauit nomen quod eſt ſuper omne nomen· non do vt cum forma ſerui noīetur vnigenitus fili⁹ dei in q̄ mortu⁹· in q̄ aſcendit ⁊ ſedet ad dexterā p̄ris in eadē ip̄a ſic honorata·ſic gl'ificata· ⁊ cęleſti habitu immutata ⁊ fili⁹ ē dauid· ⁊ dn̄s eſt dauid· q̄ eſt ⁊ dominus cęleſtium ⁊ terreſtrium ⁊ infernorum.

Vt in nomine ihesu ⁊c. Hic apit cui datū ſit nomē dei· cui oīs creatura flectit genu· i· deo. Sꝫ forte diceret q̄ hō adoptōe de⁹ eēt. Et ſic xp̄s ex parte ver⁹ de⁹ ⁊ ex p̄te adoptiu⁹ erit. Adoptiuo aūt deo non flectit genu creatura· ſꝫ vero· Cōſtat aūt xp̄m ver᷑ deū eē cui flectitur genu n̄ adoptiuū.

Quia. d. ihe c. ein. g. pa. Q̄uo pōt fieri vt hō ſit ī gl'a dei p̄ris etiā ſi adoptiuus deuſ ſit hō· in gl'ia dei p̄ris eē nō pōt. Amb. in li. de trini. ait. Hēt vtiqꝫ v̄bū de⁹ gl'iam. Sꝫ illi⁹ v̄bi eadē p̄ris gl'ia eſt · vt p̄ris ⁊ filij vna ſit gloria vn̄ ipſe fili⁹ ait. Nō q̄ro gl'iaꝫ meaꝫ. i. a p̄re diuiſam. Nā ſꝫ ei ꝯpetit· q̄ nat⁹ ē de deo. q: ī gl'ia dei p̄ris eē· ē nihil differre ab eo · vt vna gl'ia ſit p̄ris ⁊ filij p̄ cōeꝫ ſbaꝫ ⁊ v̄tutē. Caue q̄lit̄ intelligas viro᷑ illuſtrium ābroſij ⁊ auguſtini v̄ba p̄miſſa· ne ſibi ꝯtraire putent'. Scito ḡ q: ē donatio naturalis ⁊ ē donatō ḡtuita. Natūali donatōe dedit p̄r nomē ſup oē nomē deo filio· nō hōi. i. xp̄o ſꝫm q̄ de⁹ · nō ſꝫm q̄ hō. Nec fuit aliud dare· q̄ꝫ ſibi ęq̄lē generare. Gratuita v̄o donatōne dedit hōi xp̄o nō deo· q: xp̄us nō in q̄ꝫtū de⁹ · ſꝫ inq̄ꝫtū hō p̄ grām accepit nomē dei· nec p̄ grām adoptōis· ſꝫ p̄ graꝫ vniōis· vt nō ſit adoptiu⁹ de⁹ ſꝫ verus cui flectit' omne genu.

Cuꝫ metu. Nō ſupbe· q: qui timet ſp̄ ne cadat· hūilis eſt

Deus enim eſt. Nos ḡ volui⁹ · ſꝫ de⁹ opat' in nob ⁊ velle et opari. Hoc ei nob et credere ⁊ dicere expedit. q: piū eſt ⁊ ver᷑ vt ſic ſit hūil' ꝯfeſſio ⁊ totū deo det'. Per p̄priū ei arbitriū niſi dei gr̄a ip̄m adiuuet' · nec ipſa bona voluntas eſſe in homine poteſt.

† ſ Et hoc ideo·quia eſtis ¦ ſ per oper
henſione † in medio natōis ¦ praue
ſ per diuerſas ſectas† ſ Quaſi· ad hoc eſtis conſtituti ⁊ ideo decet vos eſſe ſine reprehenſione
¦ ſ doctrina ⁊ vita
⁊ peruerſę: † inter quos ¦ lucetis ſi
† ſ in celo fixi ¦ ſ Sic ⁊ vos ſol mundi eſtis quoſ illuminat lux vera ¦ ſ quia eſtis vaſa euangelii
cut † luminaria ¦ in mundo ¦ verbuꝫ
† ſ quod vtiqꝫ erit ¦ ſ nedum veſtraꝫ: ſed ⁊ ſ futuram
vitę continentes † ad gloriaꝫ ¦ meā
† ſ quando videbitur chriſtus ¦ ſ gloriaꝫ habeo
¦ ſ non ſine fructu
in die † chriſti: ¦ quia non ¦ inuacuū
ſ in facile conuerſis † ſ vel vanū ¦ ſ in difficilius conuerſis
cucurri neqꝫ † inuacuum ¦ laboraui
ſ Et non ſolum tunc habebo gloriam· ·ſed etiam
† ſ non tantum cucurri·ſed etſi ꝯtingat me mori
¦ ſ alias emulor. ¦ ſ Quaſi. iam obtuli deo fidem ⁊ opera noſtra ſi etiaꝫ ⁊ ipſe pro vobis offeror
Sed † ſi ¦ immolor ¦ ſuper ſacrificiū
† ſ intus mente· ſ quia certa merces.
⁊ obſequium fidei veſtrę: † gaudeo
ſ gratias ago
⁊ congratulor omnibus vobis.
ſ Si p̄ me immolamini
Idipſum autem ⁊ vos gaudete: ⁊
ſ gratias agite† ſ non ſolum litteris hoc moneo ſed et.
congratulamini mihi. † Spero au
ſ per miſericordiam iheſu
tem in domino iheſu · timotheum
† ſ adeo neceſſe eſt vt veniat· ⁊ adeo erga vos attentus ¦ ſ Sicut vos eritis bono animo cognitis his que circa me ſunt
cito me † mittere ad vos: vt ⁊ ¦ ego
bono animo ſim cognitis quę circa vos ſunt. Neminem enim ha
ſ nunc† ſ Qui ita concordet mee voluntati in hoc negocio.
beo † tam vnanimē· qui ſincera affe
ctione pro vobis ſollicitus ſit.
ſ Negligentes enim erant de diſciplina ⁊ cōuerſatione fratrum. Non enim deuoto animo predicabant·ſed propter lucra ſ alii† ſ in vobis
Omneſ enim quę ſua ſunt † quęrūt
† ſ hunc mittam · vos autem eum quem experti ſumus.
nō q̄ ſūt iheſu chriſti. † Experimen
ſ in vita et doctrina.
tum autem eius cognoſcite: quoni
ſ obediens ſ deo
am ſicut p̄ri filius mecum ſeruiuit

Omnia autem. Adiūgit patiam humilitati ei corde dēnt īcedere

Sint filii dei. Haimo. Sic ei de⁹ ſimplex ē· ita filij ei⁹ puro ⁊ ſimplici

Natōis pra. et per. i. malo᷑ q̄ rectū ordinē depuāt ⁊ pūtūt. Qui dicūt' natō· q: n̄ ſūt reāti ex aq̄ ⁊ ſp̄ūcō. Sicut lūinaria. Hn̄ ſcōs luminarib⁹ ꝯpat. Sic ei ſtellas cęli nō extiguit nox· ſic mētes fideliū adherētes cęlo ſacrę ſcp̄turę· n̄ obſcurat mūdana iniq̄tas. Et ſic illa q̄dq̄d agat' in terra etiā ſi q̄ mētiāt' de ipis ſuos tn̄ in cęlo curſus nō obliquāt nec retardāt. Ita ſcī q̄rū ꝯuſatio ī cęl' eſt· p̄pter mala mūdi q̄ deſpiciūt· vl' falſa q̄ ꝯfingūtur ī ip̄os·lucē v̄bi· ⁊ vitę exēplū nullo mō interpellāt. ſtores nulli n̄ ibiothe⁹.

Neminē ei h. Aug. Doctpe inſti cū ap̄lo mercenarij· filij v̄o vl' pa

Omnes enim. Hi ſunt mercenarij q̄ ſunt tolerandi · q: eadem hēnt

in ore: que ⁊ paſtores· qui vtiq3 ſunt diligendi. Fures vero q̇ falſa predicāt· ⁊ latrones q̇ occidunt ſunt cauēdi.

C. III.

De cetero. N. Hucuſq3 inſtruxi vos quomō debeatiſ ſtare in bello perſecutoꝝ cō tra tribulationes· de cetero cōtra pſeudo apoſtoloſ· ne legalia ab eis recipiatis moneo: ſ3 fidem chriſti ſolam ſufficere credatis.

De ſinceritate fidei incipit.

Scribere. Vt diutius maneat q̄3 platio.

Canes. Magis conſuetudinem ſequū tur q̄3 rationem. Ita pſeudo cōſuetudines legis tenent· cōtra veritatem irrationabilit latrāt ⁊ mordent.

Malos operarios. Mali operij ſunt qui zizania errorum ſuperſerunt· q̇bus frumenta necant Conciſi ſunt· q2 a chriſto ceſi ſūt· ⁊ alios cedunt. i. ſeparāt.

Nos ſum9 circūciſio. dixit. Nos habemus circunciſionem. Hoc voluit dicere apoſtolus. Nos ſumus iuſticia. Circunciſio enim iuſticia eſt. Magis autem cōmēdat dicendo nos eſſe circunciſionem· id eſt· iuſticiam· q̄3 dicendo nos eſſe circunciſos· id eſt· iuſtos· ſic tamen vt cum iuſticiam dicit eſſe iuſtos intelligamus.

Nos enim ſumus circū. Ambr. Credentes enim circūcidunt cor ſuū3· vt amputata erroris nebula aſpiciant ⁊ agnoſcant dominum creature.

Qui ſpū deo. vel dei. Auguſtinus. Notat ſpiritu3 domini cui latria exhibetur ſed ſeruitus ſoli creatori exhibenda Alia ē ſeruitus· qua per charitatem iubemur ſeruire inuicē· que grece dicitur dulia.

Et non in carne. Carne ſeruit· qui de rebus carnalibus ſperat ſe placere deo. Cum vero ⁊ ipſa caro per bona opera ſpiritui ſubditur· ſpiritu ſeruimus deo· qui carnem domamus· vt ſpiritus obtemperet deo.

Quanquam et ego habeam. Ne videatur cōtemnere in alijs quod non habet.

ſ in quo potui experiri ſ et quia expertus ſum.
in euangelio. Nunc igitur ſpe-
† ſ quem ex
ro me mittere ad vos: mox vt † vi-
ſtum ſint habitura
dero que circa me ſunt. Cōfido autem in domino: quoniam ⁊ ipſe ve-
ſ Sed interim.
niam ad vos cito. Neceſſariu3 autem exiſtimaui epaphroditum fra-
ſ in fide ſ in predicatōe ſ in aduerſis
trem ⁊ cooperatorem ⁊ commilito-
ſ doctorem
nem meum· veſtrum aute3 apoſto-
ſ qui miniſtrauit neceſſaria
lum· ⁊ miniſtrum neceſſitatis mee·
ſ Sunt et alie cauſe
mittere ad vos: Quoniam quidē
ſ videret † ſ non de ſe ſed de vobis pro eo dolentibus.
omnes vos deſiderabat· ⁊ † meſtus
erat. Propterea q audieratis illū
ſ verberatum in miniſtratione vnde dolebatis † ſ cur meſtus: quia audierant· cum poſſent decipi. Reſpondet quia non ſolum fama· ſed ipſa re ē firmatus· ⁊ ita confirmaretur auditus eorum magis ac magis ⁊ dolor augeretur niſi cito ad eos iret. Et hoc eſt quod ſubdit. ſ ex egritudine nō verberatione
infirmatum. † Nam ⁊ infirmatus
† ſ mortis periculū ſ ſa-
eſt vſq3 ad † mortem: ſed deus mi-
nando eum
ſertus eſt eius. Non ſolum aute3
ſ vel noſtri quib9 eu3 ſeruauit † ſ in hoc mei miſertus. ¦ ſ de morte
eius· verum etia3 ⁊ mei: † ne ¦ triſti-
† ſ de infirmitate que nocebat nobis
ciam † ſuper triſticiam haberem.
ſ q̄3 eſſet propoſitum † ſ ad vos.
Feſtinantius ergo † miſi illu3 vt vi-
† ſ pro cuius abſentia triſtari vos noui
ſo illo iterum † gaudeatis· ⁊ ego ſi-
ſ Quam habebam de vobis triſtibus
ne triſticia ſim. Excipite itaq3 illū
† ſ vt per bona opera oſtendatis vos gaudere de eo ¦ ſ quod ſit ¦ ſ Id eſt· ſpirituale
cum omni † gaudio ¦ in ¦ domino· ⁊
ſ illum quia eſt
huiuſmodi cum honore habetote:
† ſ qđ chriſtus docuit ⁊ fecit qui venit miniſtrare ⁊ non miniſtrari
quoniam † propter opus chriſti vſ-
ſ periculum mortis † ſ ex deliberatione non coactus.
q3 ad mortem acceſſit· † tradens a-
ſ vitam † ſ rē dediſtis· ſed qui ferret de vobis defuit.
nimam ſuam vt impleret † id quod
ex vobis deerat erga meum obſe-
quium.

C. III.

ſ Sc3 cōtra pſeudo ſ deincepſ
De cetero fra-
† ſ gaudium omnis boni habeatiſ in domino· non in carnalibus obſeruantijs.
tres mei † gaudete in domino: Ea-
ſ que preſens dixi· vt in domino tantum gauderetis † ſ abſenti
dem vobis ſcribere † michi quide3
† ſ Contra inſtantes pſeudo
non pigrum: vobis autem † neceſ-
† ſ vt in domino gaudeatis: cognoſcite illos eſſe canes ¦ ſ contra veritatem latrantes ¦ ſ cognoſcite.
ſariū. † Videte ¦ canes: ¦ videte ma-
ſ zizania erroꝝ ſuperſerentes. ſ a chriſto ſeparatos ⁊ alios ſeparantes
los operarioſ: videte conciſionem
ſ hos nomino conciſionem non circunciſionem nos enim tantum ſ fideles tantum
Nos enim ſumus circunciſio qui
ſ Aug9. Non carne ſed ratōne ab omnibus expedita· quia ſpiritus regit· ⁊ caro domat † ſ vel deo
ſpiritu † dei ſeruimus: ⁊ gloriamur
ſ quia gloria noſtra chriſtus tantum † ſ carnali circunciſione ſ vel genere ¦ ſ Spē ſalutis.
in xp̄o iheſu· ⁊ nō † in carne ¦ fiduciā
† ſ ne videat̄ n̄ poſſe fidere in carne. ¦ ſ poſſem habere· ſi qua eſſet: quia plus aliis· et hoc eſt· ſi quis alius.
habentes † quanquā ⁊ ego ¦ habe-
am ⁊ in carne confidentiam. Si
ſ a me qui vos decipit † ſ quaſi inde iuſtus ſit.
quis alius videtur † confidere i car-
† ſ q̄3 pſeudo videor debere confidere
ne· ego † magis circunciſus octaua
ſ non proſelitus· non aduena ſ Et ſum † ſ non de viliori tribu· ſed ¦ ſ qui non fuit de prebibus
die ex genere iſrael † de tribu ¦ benia-
† ſ non deuenit a gente ¦ ſ natus ¦ ſ parētibus
min. † Hebreus ¦ ex ¦ hebreis· ſecū-
† ſ in qua egregius erā ¦ ſ diuiſus ab aliis egregius ſ Et fui
dum † legem ¦ phariſeus. Secūdū
ſ dilectionem legis † ſ Quia quidquid legi contrarium videbatur acriter perſequebar· hoc tunc nobilitas· nunc apud chriſtu3 queritur humilitas ideo tunc ſaulus· nunc vero paulus· id eſt· modicus vel humilis
emulationem † perſequens eccleſiā
ſ non veram ſed † ſ que timore· non amore ſeruire facit ſ que manus comprimit· nō animos.
dei. Scđum iuſticia3 † · que in lege
† ſ clamore de me facto ¦ ſ hec omnia habui· ſ3
eſt cōuerſatus † ſine querela. ¦ S3
ſ ante chriſtum ſ vt ſigna veritatis
que michi fuerunt lucra: hec arbi-
ſ Si poſt veritate3 ſequerer
tratus ſum propter chriſtum de-
ſ quidquid boni eſt deterentia
trimēta. Verūtamen exiſtimo om-
nia detrimentum eſſe propter emi-
nētem ſcientiam domini mei iheſu
† ſ chriſtum honorandum.
xp̄i: † Propter quē oīa detrimētu3

Octaua die. Vbi lex precepit· intuens q poſt temp9 ſeptem dierum in octaua a chriſto petra perfce circuncidemur ab omni corruptione pene ⁊ culpe.

De tribu ben. Tribus bē· adheſit iude n̄ recedens a tēplo. quando facta eſt ſepatio in ſeruo ſalomoīs Tūc enī tribus iuda q̄ erat regia· ⁊ tribus bē iamin· ⁊ tribuſ leui que erat ſacerdotal' remanſerūt ſimul nō recedentes a hierlm ⁊ a tēplo

Hebreus. Auguſtinus. Hebrei· q̄ſi abrahei mutata littera ab abraam vnde origo trahitur· nō ab heber. Hoc autem retractat dicens: Ne dixi ex abraam cepiſſe gente3 hebreorum. Eſt quide3 ⁊ hoc credibile vt hebrei· velut abrahei dicti eſſe videant. S3 ex illo verius intelligū tur appellari· qui vocabatur heber tanq̄3 heberei.

Scđm legem phariſeus. Id eſt· Non contēptibili plebi admixtus· ſed nobilitate ſegregatus ab alijs atq3 primatius. Primarij eni3 quidā erant ⁊ quaſi ad nobilitate3 iudaica3 ſegregati· nō contemptibili plebi cōmixti qui dicebātur phariſei. Nā dicitur hoc verbum q̄ſi ſegregationem interpretari· ſicut latine egregius dicit̄ quaſi a grege ſepatus.

Scđm iuſticiam. Idem tn̄ alibi i quibus ⁊ nos aliquando ambulauim9 i deſiderijs carnis· ⁊ eramus natura filij ire· talis iuſtus ſcđm legem erat· malum tamen erat talem ſectari iuſticiam· ⁊ qđ in eo fuit ſine q̄rela· hoc de illo magnam faciebat q̄relam.

Propter chriſtum. Ne aduētum chriſti oñderem· vel nondū factum· vel ſuperfluum. Inania enim erant h̄ omnia impedimenta ne accederetur ad gratiam.

Verūtamen exiſtimo. Non ſolum propter chriſtum habendum ita arbitratus ſum· veruntamen· i. ſ3 etiā ſi ipſum non poſſe3 aſſequi. Propter hoc ſolum· ſ· propter ſcientiam· quā de iheſu habemus p̄eminente3 ceteris ſcientijs. Vel que eminet in eo plus q̄3 in alijs· vel ad idem cū priori

verſu. Hec omnia legis habeo· verum .i. ſed tamen non partim· ſed omnia detrimentum exiſtimo. Propter dilectionem cuius chriſti: non ſolum eſti mo ea detrimentū ſed ⁊ feci· docendo· ⁊ ſpiritualiter viuendo: vt alijs appa reret omnia eſſe detrimenta.

Ut ſtercora. Quaſi· non tantū detrimenta bonorum: ſed que inqui nant iam obſeruantē· ⁊ hoc ideo: vt in futuro chriſtum habeā premiū: ⁊ ꝗ ſim in illo membꝝ· quod aliter nequit fieri niſi illa eſtimem vt ſtercora

Meam iuſticiam. Vn̄ alibi ſuam volentes. c. iuſticie di .i. gratie dei non ſunt ſubiecti.

Meam iuſticiam que ex lege. Si ex lege eſt iuſticia· q̄uo tua. Nūquid tu tibi impoſuiſti legem. Deus legem dedit et impoſuit. Deus te legi ſue obtpare p̄cepit Sed ⁊ tua eſt· q; de lege p̄ſumis tua volun tate te legem poſſe im plere eſtimans.

Sed illā que ex fide. Que ipetrat a deo q̄ tollit timorez ⁊ dat amorem· quam deus ſolus operatur ī nobis. Melius eſt enī iuſtum eē q̄ȝ hominez eſſe. Si ergo hominē te fecit deus· ⁊ iuſtum te facit quod melius ē Nō tu te ꝗ ſine te te fe cit. Nō enim adhibui ſti aliquē ſenſum vt te facerz. Qui ergo fecit te neſcientez· iuſtificat volentem. Et cum iu ſticia noſtra ſit ex fide quid opus eſt lege· om no tollenda eſt ſcd̄m vmbram legalium figurarū.

ſ quod plus eſt
feci: ⁊ arbitror vt ſtercora· vt chri-
† ſ rationabiliter attendenti ·¦· ſ membꝝ ei charitate copulatus.
ſtum lucrifaciaȝ: † ⁊ inueniar ī ·¦· illo
ſ hoc modo poteſt eſſe in illo † ſ qua penam timet: non amat iuſticiam
non habens meam † iuſticiam que
ex lege eſt· ſed illam que ex fide eſt
† ſ iuſticia ex fide ·¦· ſ non ex nobis etſi fides ſit noſtra
chriſti iheſu: † que ·¦· ex deo eſt iuſti-
† ſ valente ·¦· ſ perfecte in futuro ſ hoc videtur dicere de fide non habente tempus operandi que tamen ad hoc valet
cia in † fide ·¦· ad cognoſcendum illū
ſ Id eſt· ad noſtram reſurrectionem efficiendam
† ſ quia reſurrexit propter iuſtificationem noſtrā
⁊ virtutem † reſurrectionis eius· et
ſ ad ſ Id eſt· ad hoc vt ſocii chriſti ſimus in patiendo ſ de fide tempus habente operandi ſ que eſt per charitatem
ſocietatem paſſionis illius· confi-
ſ inueniar cum illo ego configura ſ vt ſcilicz moriar ſi opus ſit ſ Imitator mortis ⁊ paſſiōis ei?.
† ſ contemptans ego.
guratus morti eius: † ſi quo mo-
ſ chriſto in aera ſ veram ⁊ glorioſam
do occurram ad reſurrectionem q̄
ſ non inter mortuos † ſ Si quo modo· quia non eſt verum quod hic iam. † ſ aliquid glorie
eſt ex mortuis. † Non ꝙ iam † acce

Juſticia in fide. Juſticia. ſ. ens· in fide· ſicut ex fide nata eſt· ita exi ſtere non habet niſi in fide.

Ad cognoſcendum. Subdit commendationem fidei per multa q̄ facit. Facit enim ⁊ ī alia vita cognoſcere deum perfecte· qui ꝗ fide creditur Et habere reſurrectionem· q̄ noſtra reſurrectio ē virtus ⁊ efficacia reſurre ctōis chriſti. Et in hac vita habere ſocietatem in patiendo. Niſi enim per fidem: nemo tanta pateretur. Et configuratōnem mortis. vt moriamur ſi cut ipſe ſi opus eſt.

Vel iuſticia in fide ad cognoſcendum illuȝ· quaſi· Qui in lege putat iu ſtificari· non agnoſcit chriſtum. Sed ego ex fide volo iuſtificari· vt agno ſcam illum· cur nat?· cur paſſus· ⁊ agnoſcam que virtus reſurrectōnis ſue .i. iuſtificatio credentium· ⁊ agnoſcam ſocietatem paſſionum · quam noſcit bene: qui per eam ad celi gaudia peruenire credit.

Occurrā. Deo tribuens que mihi tribuit. per hoc venturus ad reſur rectionem. Vel occurram chriſto in iudicio qḋ ſcōꝝ eſt tantum· veniēs pri? ad reſurrectōnem verā ⁊ glorioſam· q̄ non ē inter mortuos· ꝗ longe ex mor tuis· q; licet oēs reſurgant in die iudicij· ſoli tn̄ iuſti gloſe īmutabūtur· ⁊ oc currēt dn̄o ī aera deportati ab angelis. Impij vero manebūt in terra· q̄uſ q; percipiāt terribilem ſententiam iudicis.

Nō ꝙ iam acce. Hoc dicit de ſe· ne illi quos laudat: vt hoīes extol lātur· ſed laborem adderēt vt ipē facit qui tantus eſt

Sequor aūt. Aug. Non paſſibus corpis· ꝗ mentis affectibus ⁊ vite moribus· vt poſſim eē perfectus iuſticie poſſeſſor· qui recto itinere de die in diem ſpirituali renouatione proficiens iam perfectus ſum eiuſdem iuſti cie viator· perfectus enim erat viator· ſed nondum ipſius itineris perfectio ne peruentor.

Si quo mō cōprehendā. Quia difficile ē· ⁊ ne videatur ſupflu um tot pati· cū fidem ⁊ alia bona habeat· ſubdit merito ꝓ illa gloria tn̄ la boro· q; non dico ꝙ iam accepim aliqḋ· q; ſi qḋ glorie accepi nihil ē ad cō patōnem future. Aut ſi quid accepi vt de cognitōne chriſti: non dico ꝙ in illa perfectus ſim· etſi ita de me quid de alijs?

Si quo mō cōprehendā. Ecce quanta ē fides q̄ tā grāde petit.

In eo in quo cōprehēſus. Id eſt· per miſericordiam· per quam a preſentia dei requiſitus: inuentus ſum.

Fratres. Illud quod dixerat euidentius apit· ⁊ qḋ illud ſit quod nō dū ꝯprehēdit· ꝗ ſeqtur vt ꝯprehendat· determinat. Et quaſi mirantibus qḋ dicat cum ait. Non accepi· non pfectus Frēs ait: nō arbitror (qḋ me me lius noui) apprehēdiſ ſe vnū. ſ. Multa qdez habeo· ꝗ nōdū vnum Unde. Unā petij. a. Quid ergo agis apſe Quid mihi imitāduȝ ꝓponis: inquit: Que quidē retro ſunt ⁊c.

Unum. Hoc eſt illud de quo philipp? ait: Dn̄e oſtende nob pr̄em ⁊ ſuffic̄ nobis

Que retro ſunt Ambro. Priora acta nō quia mala· ꝗ pua ad merītū ꝗ ad potiora extēſus· vt ſp ꝓficiat ī melius.

Amb. Merita iā p̄terita obliuiſcens ad celeſtia q̄ terreniſ prio ra ſunt· tota intētōne me extēdēs Vel ad fu tura merita· a quibus ſi ceſſaret: ⁊ p̄terita p deret. Perſequor Eouſq; donec veniā ad deſtinatū bonū. ſ. Ad brauium. qḋ ē deſtiatū mihi ⁊ ꝓmiſ ſum a deo· ⁊ ad quod ꝓpoſui me currere. Et q; ego ita: q̄ ⁊ vos phi lippēſes ꝗ ſentite· ꝗ ſe eis ꝯnumerat dicens:

ſ virtutem reſurrectionis ſ de cognitōe chriſti.
ſ in cognitione.
perim· aut iam perfectus ſim. Se
ſ proficiendo temptans. † ſ potero perfecte cognoſcere chriſtum que eſt ſumma beatitudo
quor autem ſi † quo modo compre
ſ in eo mō ſ etiam nunc
hendam in quo ⁊ comprehenſus
ſ vt videam ſicut eſt prout ipſe me videt ſicut ſū ſ vel vt videam eum in ea claritate in qua apparuit mihi in via quando me comprehendit
† ſ non comprehendi· q; nec arbitror ſ quidquid alii putent de me
ſum a chriſto iheſu. † Fratres ego
† ſ me ſed perſequor non vtiq; tria vel duo· ſed vnū· quod vere eſt vnū in quo oia bona· hoc modo dans obliuioni que retro ſunt .i. terrena que reliqui.
me non arbitror † comprehendiſſe:
ſ priora mala.
Unum autem que quidem retro
ſ dans obliuioni ſ celeſtia
ſunt obliuiſcens· Ad ea vero que
ſ toto deſiderio tota intentōne nondum habite rei.
ſunt priora extendens meipſum
ſ premium ſ Scȝ
ad deſtinatū perſequor· ad brauiū
ſ Id eſt· ad quod in ſupernis dandum vocat me deus per filium ſuum
ſuperne vocationis dei in chriſto
† ſ curſores comparatione aliorum ·¦· ſ perfecte currimus.
iheſu. † Quicunq; ergo ·¦· perfecti

Quicunq; ⁊c. q. etſi hoc feceritis: hoc dabit vobis deus. Et ſi quo mō ali ter ſapitis q̄ȝ in futuro ſapiēdū ſit· q; modo per ſpeculū videtis· etiaȝ hoc reuelabit· quia clare faciet cognoſcere· ⁊ ſe ⁊ alia omnia q̄ modo obſcure vi detis. Vel etiā hoc qḋ mō alit̄ ſapitis ⁊ de deo ⁊ de oībus etiā hāc impfe ctā cognitōnem vobis deus ꝑ ſpm̄ reuelauit. Vel ita. Si quid. a. ſ. i. li p fectā chriſti cognitōnem vos habere putatis· ⁊ hoc. i. vos male ſapere· per miſericordiam reuelabit deus. Similiter ⁊ de alijs erroribus ꝑ bona vita vos liberabit. Hoc enī faciet ſi humiliter ſapietis ⁊ de vobis ſenſeritis. Qui enim in pace catholica permanet. Si qḋ aliter ſapit q̄ȝ oportȝ· deus humili reuelabit. Si auteȝ illud ſuperbus defendit: deus abijcit· quia ſu pbis de? reſiſtit· humilibus dat gratiam.

Vel ita. Non arbitror· me cōprehēdiſſe· hic diſtigue. Nō repħēdi

Unum. De me vobis aſſero· ꝙ ⁊ ego obliuiſcēs ea q̄ retro ſūt. Ad ea vero q̄ ſunt pora extēdēs meipſum perſequor ⁊c.

Extendens meipſum. Aug. Extendebat enī ſe ad celeſtia ſcd̄um intētōnem· nō ſm̄ pueutōnem· non ſm̄ apprehenſionem ſicut ⁊ nos ne re labamur tꝑalium amore vn̄ iā trāſiliuim?· nec remaneam? in ill̄ in que iam venimus· curramus ītendamus. In via eī ſumus non retro reſpiciamus· ꝗ in anteriora extendamur intētione ⁊ deſiderio. Vita chriſtiani boni ſan ctū deſideriū eſt. Quod āt deſideras nōdū vides· ꝗ deſiderādo capax effi cieris· vt cū venerit· qḋ videas īplearis. differēdo enī rem deſiderium nr̄m extendit deus· deſiderando extēdit aīm· extēdēs facit capacem. Deſidere mus ergo· q; implēdi ſum?. Hec eſt vita nr̄a vt deſiderando exerceamur. Tm̄ aūt nos exercet ſcm̄ deſideriū· q̄ȝtū deſideria noſtra amputauerim? ab amore ſeculi.

Superne vocatōis. Id eſt· eterne vite· ad quam vocat deus· et ideo digna res eſt ⁊ certa.

Quicunq; ergo perfecti. Aug?. de tri. Q. Non loquor imperfe ctis· qui ad huc lacte potantur non ſolido cibo paſcūtur· ꝗ illis qui intelli gunt equalitatem xp̄i cum patre Etſi hic ſic vident· non tamen ad huc q̄ modo videndū eſt facie ad faciē. Certa enī fides vtcūq; inchoat agnitōnē

Cogitatio enim certa vel perfecta non perficit niſi poſt hanc vitam · cuʒ viderimus facie ad faciem. Hoc ergo ſapiamus vt tutiorem nouerimus eſſe affectum vera querendi · q̃ incognita pro cognitis preſumendi. Sic ergo q̃ramus tanq̃ inuenturi · ſic inueniamus tanq̃ queſituri · de credendis nulla infidelitate dubitemus · de intelligendis nulla temeritate affirmemus. In illis autoritas eſt tenenda. In his veritas exquirenda

¶ Perfecti ſumus. Auguſtinus. Sciendum q̄ iuſticia qua iuſtus ex fide viuit. Nunc vera iuſticia ē · que licet nō immerito in aliquibus iuſtis pro huius vite capacitate perfecta dicatur · parua tamen ē ad illam magnā. quā cepit equalitas angelorum · quam qui nondum habebat · et propter illam que iaʒ inerat · perfectum: et propter iſtam que ad huc deerat · imperfectuʒ ſe eſſe dicebat. At minor iſta iuſticia facit meritum · maior illa premium. Ideo qui iſtā nō ſequitur · illam non aſſequitur.

¶ Hoc ſentiamus. Q nondum perfecti ſumus vt illic perficiamur · quo adhuc perfecte currimus · vt cum venerit quod perfectum ē · deſtruet qḋ ex parte. Id ē · iā non ex parte ſit · ſed ex toto · quia fidei et ſpei res ipſa que videatur ſuccedet. Charitas vero q̄ in his maior ē non auferetur · ſed augebitur et implebitur. In qua plenitudine illud preceptum charitatis implebitur diliges dn̄m d. tuum &c. Nam cū ad huc ē aliquid carnalis concupiſcentie · non omnino ex tota anima diligitur deus Caro tūc non dicitur concupiſcere · niſi quia carnaliter anima concupiſcit tunc erit iuſtus ſine oī peccato · q̄r nulla lex erit in membris repugnās legi mētis. Tūc prorſus toto corde tota anima tota mē. diliget deuʒ · qḋ eſt ſummum preceptū. Cur ḡ non preciperetur hoi iſta perfectio q̄uis eā in hac vita nemo habeat. Non enim recte curritur · ſi quo currenduʒ eſt neſciatur. Quō autem ſciretur ſi nullis preceptis oſtēderetur

† ſ q̄ imperfecti comparatione futuri et illuc tendamus.

ſumus · † hoc ſ etiamus. Et ſi q̄d aliter

† ſ non tantum dabit brauium ſ vel bit.

ſapitis: et hoc vobis deus † reuelauit

ſ Etſi aliter · tamen neceſſe eſt † ſ teneamus id

Ueruntamen † ad quod perueni-

† ſ Scilicet ¦ ſ de illo ſ credendo

mus · † vt ¦ idem ſapiamus: et in ea-

ſ Et ſic reuelabit deus quod aliter ſapimus † ſ fidei · doctrine · et vite ſ rectitudine viuendi ¦ ſ vt ſicut ego credo doceo operor. ita et vos faciatis ſ Et in his ſcilicet fide et regula viuendi

dē permaneamus † regula. ¦ Imita

† ſ Etſi preſentē non habeatis michi ſimiles imitamini ¦ ſ diligenter inſpicite

tores mei eſtote fratres: † et ¦ obſer-

uate eos qui ita ambulant ſicut ha

† ſ imaginem vite noſtre ¦ ſ Eos · qui ita · multi enim aliter ſ Non ſentientes nobiſcum de legis abolitione · ſed legem cum euangelio eſſe tenendā predicantes.

betis † formam noſtram. ¦ Multi

ſ dū p̄ns eram.

enim ambulant quos ſepe dicebā

† ſ tum pro illorum perditione · tum pro ſimplicium ſubuerſione.

vobis: Nunc autem et † flens dico

ſ eſſe ſ in fine eorum erit eterna pena † ſ Auguſtinus. Hoc ab homine colitur quod pre ceteris diligit

inimicos crucis chriſti: quorum finis interitus · † quorum deus ven

† ſ vel in pudendis eorum circunciſis

ter eſt: et gloria in † confuſione ipſo

ſ In terrenis nil niſi quod vident intelligunt.

rum · qui terrena ſapiunt. Noſtra

ſ Etſi ad huc in terra ſumus

ſ vbi ſpes noſtra

autem conuerſatō in celis eſt. Un

ſ animarum iam q̄nq̄ etiā corporum. ſ venturum.

de etiam ſaluatorem expectamus

dominum noſtrum iheſum chri-

† ſ Quaſi · hoc de eo expectamus q̄ ſicut iam reformauit animas reformabit et corpora ſimul cū animabus · cum ſecundam ſtolaʒ dabit. ¦ ſ quod per mortem in puluerem et vermes humiliatur.

ſtum · † qui reformabit ¦ corpus hu

¶ Et ſi quid aliter ſapitis. Id ē · ſi quid melius ad cultum dei excogitaueritis · etiam hoc donū dei eē ſciatis: q̄r hoc reuelabit vobis. Sed ne qua inde p̄ſumptio oriretur ſubdit · ad qḋ p̄uenimus vt idē ſapiamus · ſ ē non extra regulam diſcipline ſapere · ſed quod cōmune ſit et modeſtū in veritate euangelica.

¶ Ueruntamen ad. Modi imp̄fecti · mō aliter ſapimus · ſ tamē nccē eſt vt omnes idem de illo ſapiamus ad quod p̄uenimus fide et ſcientia · et opere compleamus.

¶ Obſeruate. Uult eos eſſe ſollicitos ne ſubtilitate prauorum capiantur.

¶ Inimicos crucis. Qui carnis obſeruantias inducunt: crucem ſuperfluam aſſerunt.

¶ Deus venter eſt. Auguſtinus Ambroſius. Quaſi in eſca ſalus ſit vt deus ſit venter · et gloriantur in pudendis circunciſis qḋ eſt terrena ſape.

¶ Quorum d. v. ē. Quia · quidquid faciunt pro ventre faciunt. Uel eſcas que ventris ſunt faciunt deum · dū eas iuſtificare hoīes dicūt et gloria eorum in talibus ē · vnde confundi et erubeſcere poſſunt · dum per animalia ſe iuſtificari dicunt. Uel gloria eoruʒ temporalis perducet eos ad cōfuſionem eternam. Illi tam praue ambulāt ſed noſtra conuerſatio eſt in celis · id eſt · et viuendo et intelligendo ſimus ſimiles angelis Propter quod. i. preter commoda que iaʒ habemus etiaʒ dominum expectamus.

ſ deiectōis † ſ ita q̄ erit ſ Id eſt · aſſimilabimur corpori illius in claritate quam habuit in transfiguratione.

militatis noſtre · † configuratuʒ cor

† ſ quod poteſt · quia omnia ſibi ſubicit ſ potentiam operandi qua ſibi ſubijcit omnia

pori claritatis ſue † ſecundum ope

rationem virtutis ſue qua poſſit

ſ non ſolum corpus reformare

etiam ſubijcere ſibi omnia.

¶ C. IIII.

ſ quia reformabit

Taqʒ fratres

† ſ Quos videre multum deſidero · vel qui me deſideratis

mei chariſſimi · † et deſiderantiſſimi

ſ Qui eſtis ſ de quorum fide et opere gaudeo.

ſ in futuro ſ Sicut

gaudium meum et corona mea: ſic

me vel mihi ſimiles ſtare ſcitis · vel ſicut mō eſtis et tunc eritis chariſſimi

ſtate in domino chariſſimi. Eucho

ſ Quia plus de ea timeo † ſ Quod dico · non aliud · quia hoc eſt in domino.

diam rogo et ſinticem deprecor † id

† ſ Id eſt · ſecundum dominum ſ alios

ipſuʒ ſapere † in domino. Etiam ro

ſ o ſ proprium † ſ coadiutor ī euāgelio predicando ¦ ſ confortando

go et te germane † compar · ¦ adiuua

ſ premem oratas mulieres † ſ miniſtrando michi neceſſaria

illas que mecum † laborauerunt in

† ſ Etiam cum iſtis laborauerunt miniſtrando etiam eis neceſſaria

euangelio † cuʒ clemente et ceteris

† ſ Id eſt · merita et premia · quia veritatem tenent

ſ In domo patris mei manſiones multe ſunt.

adiutoribus meis · quorum † noīa

ſ predeſtinatione dei † ſ dixi ſtate · et etiam gaudete ¦ ſ non in ſeculo in quo gaudent qui de impunitate nequitiarum letantur

ſunt in libro vite. † Gaudete ¦ in do

mino ſemper · iterum dico gaude-

† ſ rationabilis conuerſatio ¦ ſ exemplo eorum

te. † Modeſtia veſtra ¦ nota ſit om

alios vult acquiri

nibus hominibus. Dominus p̄pe

¦ ſ Sine mundi ſollicitudine promiſſa dei pre oculis habere.

eſt: Nichil ¦ ſolliciti ſitis: ſed in

¶ C. IIII.

¶ Gaudium et corona. Id eſt · per quos et ī p̄nti letificor et in futuro coronabor diſcipulis enim ī agone victoribus · dignus erit corona magiſter

¶ Euchodiam rogo. Omnes moneo · ſed ſpecialiter euchodiaʒ et ſinticem · quia he religioſe · predicatores ſuſcipere ſolebāt.

¶ Nomina. Q diſcreti ſūt meriti · diuiſas māſiōes habebūt ī celeſtina domo. Unde In domo pa. m. m. m. ſunt.

¶ Libro vite. Predeſtinatio in qua omnes ſaluandi predeſtinati ſunt. Q. Nolite o philippēſes grauiter ferre q̄ omnes vos in ep̄la mea ſingillatim nō nominaui · quia et ſi in ea nō eſtis ſcripti in libro tamē vite continemini.

¶ Gaudete. Am. Letatus in fide eoruʒ et operibus ap̄lus vt alacriores ſint · optat in hoc ſtudio proficiētes gaudere in domino et id iterat: vt ſe in eis vere gaudere oſtēdat.

¶ Gaudete in domino. Id eſt · in veritate non in iniquitate · in ſpe eternitatis non in flore vanitatis.

¶ Gaudete. Q. quia eorum nomina ſunt in libro vite. Et vt ideʒ vobis certiſſime credatur. Gaudete in domino · id eſt · omne bonuʒ vnde gaudēdum ē ſtatuite in domino · non extra. Et hoc a deo neceſſarium vobis ē q̄ iterum dico. Gaudete in domino · non vt quedam alia ſemel · quia hec eſt modeſtia et rectus modus vt in domino ſit omne gaudium: et hoc per vos addiſcant alij. vel modeſtia in omnibus fidelibus et infidelibus vt imitentur ne poſſint reprehendere. Et quia dominus. Prope eſt. Id eſt · paratus

dare quidquid opus eſt in ſpiritualibus vel tẽporalibus: de nulla re ſitis ſolliciti ⁊ timidi. Sed petitiones de his que vultis impetrare. Innoteſcant. Id eſt. ſint ita vehementes non tepide vt ad deum perueniant. id eſt. compleantur.

Jn omni oratione. Oratio ⁊ obſecratio cõmunit̃ pro ſe vel alijs ꝺ quibuſlibz. Petitio de rebus nominatim neceſſarijs

Innoteſcant. Hec noticia aſſiduitate fit. ⁊ vigilantia oratõis. Tũc demum pax cuſtodit corda in chriſto. Vñ ido dicit. qꝛ qui cum deo habet pacem; non timet mentem aduerſã

Apud deum. Vel angelis qui deo eas offerunt. Vñ. Cũ oraretis oratõnem veſtram obtuli apud deum. Vel nobis ĩnoteſcant apud deum per tolerantiam: nõ apud homines per iactantiam.

Apud deum. Aug⁹. de gratia noui teſta. Non dicitur angelus orationes nr̃as offerre deo. quaſi de⁹ tũc nouerit qd velim⁹ vel quo indigeam⁹. q̇ omnia antequã fiant ſicut ⁊ poſtq̃ʒ facta ſũt nouit. Sʒ quia neceſſe habʒ rationalis creatura obtemperans deo tẽporales cauſas ad eternam veritatẽ referre. ſiue petẽdo qd erga ſe fiat. ſiue conſulendo quid faciat. In quo ⁊ conteſtatur ꝙ non ſit bonuʒ quo beata fiat. ſed illud incõmutabile. cuius participatione etiam ſapiens efficitur.

Idem. xv. de trin. Ad omnia quippe ſcienda deo ſufficit ſua perfectio. habet tamẽ nuncios. id eſt. angelos. non ꝙ ei que neſciat annuncient. Nõ enim ſunt villa que neſciat. ſed bonum eorũ eſt de operibus ſuis: eius conſulere veritatem.

Par dei. Id eſt. deus qui eſt pax ſumma. que nec cogitari poteſt. ⁊ ideo extra eũ nullo opus eſt.

ſ que communiter ſ que cum adiuratione ſ qui vult alia impetrare. gratus ſit de preteritis.

omni oratione ⁊ obſecratione cũ

ſ nobis eſſe ſ vos moneo vt petatis. et deum ſine quo humanus labor inutilis eſt oro vt preſtet effectum.

gratiarum actione: petitiones ve-

ſ intellectum.

ſtre innoteſcant apud deũ. Et pax

ſ voluntates ⁊ intellectus vt nihil extra chriſtũ appetatis vel intelligatis.

dei que exuperat omnem ſenſum

ſ hucuſq̃ʒ monui ad tolerantiam ⁊ ad cautelã ſ moneo vos ad hec

cuſtodiat corda veſtra ⁊ intelligẽ-

ſ que ad veram fidem ſunt. tum quia in eis veritas. tum quia per ea pudicicia ſeruatur cũ deo.

tias veſtras ĩ chriſto ihesu. De ce-

tero fratres quecunq̃ʒ ſunt vera.

quecunq̃ʒ pudica. quecunq̃ʒ iuſta

quecunq̃ʒ ſancta. quecunq̃ʒ amabi-

ſ hoc ad alia ſ hoc ad famã ſ q̇ ad perfectionẽ pertinent.

lia. quecunqʒ bone fame. Siqua

ſ in memoria verſate ſ omnia. ſ me docente. ſ vt digna teneri

virtus. ſiqua laus diſcipline. hec

ſ Item ideo cogitanda. quia hec audiſtis ⁊ vidiſtis in me eſſe ſ ab alijs ſ per vos ſ eſſe.

cogitate que ⁊ didiciſtis. ⁊ acce-

ſ Non ſolum cogitate. ſed ⁊ actu implete. ⁊ deus erit adiuuans hec facere ſ dato

piſtis. ⁊ audiſtis. ⁊ vidiſtis in me

ſ Ad futura hortor. de preteritis autẽ que memorare valet ad incitationem

Hec cogitate ⁊ agite: ⁊ deus pa-

ſ qui hoc fecit. non in dono

cis erit vobiſcum. Gauiſus ſum

ſ poſt multa tẽpora ſ Sicut olim ſ vel repullulaſtis a ſimilitudine arborum. quia ſterilitate aruerant ⁊ quaſi marcuerant ſ miniſtrantes michi.

autem in domino vehemẽter. quo

ſ ad vtilitatem meã ſ ita vt ſentiretis quod me vrgebat ſicut olim ſ miſericordi ꝯpaſſione

niam tandem aliquando refloruiſtis pro me ſentire ſicut ⁊ ſentie-

ſ ꝙ

batis. Occupati autẽ eratis. Nõ

Exuperat omnem ſenſum. Noſtrum. non eorum qui ſemper vidẽt facieʒ patris. Vt pax qua ipſe deus pacatus eſt ſuperat omnem ſenſum p̄ter ſuum. Quia nec nos ſic poſſumus noſſe nec vlli angeli.

De cetero. Hactenus contra perſecutores ⁊ contra pſeudo predicatores monui. De cetero autem in ꝯcluſione q̃ ad perfectionẽ ſunt exponit.

Quecũq̃ʒ iuſta. Iuſta ad proximum. Sancta in propria vita. ⁊ vt minus dicatur. quecunq̃ʒ ſunt amabilia. id eſt. amari digna. vt modeſtus inceſſus. humilis ſermo. ⁊ huiuſmodi. ⁊ quecunq̃ʒ ſunt bone fame. quia ita decet eẽ ſanctos ⁊ iuſtos. vt de his nõ habeatur mala opinio. ſed bona. vt proſint alijs. Que bone fame dico ſiqua virtus in eis eſt. vel laus diſcipli-

ne xp̄iane. Non enim curanda eſt bona fama de viribus vel ſcientia mũdi. vel alijs ſecularibus. Vel ita diſtingue. Vt hoc ſcilicet. Siqua laus referatur ad famam. Et illud ſiqua virtus referatur ad alia predicta. Hoc mõ. Cogitate quecunq̃ʒ ſunt vera ⁊c. Siqua virtus ẽ in eis. Et cogitate q̃cũq̃ʒ ſunt bone fame. Siqua laus diſcipline eſt in eis.

Bone fame. Aug⁹. Nobis vita noſtra. alijs bona fama neceſſaria ẽ. Nã q̇ſquis a flagitioꝝ criminibꝰ vitã ſuã cuſtodit. ſibi bñfacit. Quiſq̇s aũt famã. etiã in alios miſericors eſt.

Gauiſus. Hic cõmemorat ꝙ ſibi ſepe neceſſaria miſerant vnde alacritatem ſuã ꝯpenſiorẽ factã oſtendit. qꝛ in q̃ negligẽtes facti fuerãt. adhibita ſolercia iterarunt. vt memores facti apl̄i ſui fruct⁹ emitterẽt in horreo celeſti ꝯdendos.

Aliquando. Aliquo tp̄e. qꝛ non omĩ potuerũt. Refloruiſtis. miſtrãdo michi nc̄caria. q̃ miſtratõ oꝛ floſ. qꝛ inde fruct⁹ vite eterne ꝓuenit

Pro me. Quia mihi ꝓdeſt via ꝯpaſſio. Ne aũt viderent aliq̃ mala cauſa intermiſiſſe. addit. mõ refloruiſtis. ſ. aũ eratis occupati. ⁊ ĩpediti aliq̇bus aduerſis.

Non quaſi ⁊c. Nõ ꝓpter ſe. ſ. ꝓfectũ eoꝝ gaudet.

Scio et humiliari ⁊c. Greg. Qui penuria nõ frangit̃. a graꝝ actõe nõ retrahitur. Qui reꝝ tp̄alium deſiderio nõ accẽdit̃. ſcit hũiliari. i. inopiaʒ pati.

Abũdare Saciari Eſurire. Qui acceptis rebꝰ nõ extollit̃. q̇ eas ad vſũ vane glĩe nõ intorquet. q̇ ſolꝰ nõ poſſidet qd̓ accepit. ſ. cũ indigẽtibꝰ miſericordit̃ diuidit. ſcit abũdare. Qui acceptis alimẽtis nõ ad ingurgitatõʒ vẽtris vtitur. ſ. ad ꝓpatõeʒ virtutis. nec plꝰ carni tribuit q̃ʒ nc̄citas petit. ſcit ſatiari. Qui alimentorum inopiam ſine murmuratõne tolerat. nec ꝑ nc̄citate vict⁹ agit aliq̇d vñ aĩa pc̄cĩ laqueũ incurrat. ſcit eſurire

gauiſus ſum ſ quaſi pro rebus penuriam conſolantibus.

quaſi propter penuriaʒ dico. Ego

ſ in conſuetudine habui ſ contẽtꝰ his

enim didici in quibus ſufficiens

ſ ſemper ſ quia ſ quia inde non frangor ſ qꝛ

ſum. Scio ⁊ humiliari. ſcio ⁊ ab

ſ inde non erigor ſ in omni loco coram principibus vel quibuſlibet ſ in omni genere rerum

undare. Vbiq̃ʒ ⁊ in oĩbus inſti-

ſ a deo non per me ſ ne noceat ſaturitas ſ ne deficiaʒ ſ Quaſi. nec de penuria contriſtor. nec de abundantia exulto. ſciens quia abundantia frequenter extollit et penuria tolerata diuitias celeſtes acquirit.

tutus ſum ⁊ ſatiari ⁊ eſurire ⁊ ab

ſ inſtitutus ſum ſ non ſolum ſcio ſed poſſum exequi eo confortante qui docuit

undare ⁊ penuriam pati Omnia

ſ facere ſ per eius auxilium ſ in chriſto qui mihi poſſibilitatem tribuit

poſſum in eo qui me confortauit

ſ Quaſi pro rebus datis non gaudeo quibus carere poſſum ſed pro veſtro bono ſ inde gaudet quia bene fecerũt. ſ Bene quantum ad vos qui qd̓ iuſtum eſt facitis.

Veruntamen bene feciſtis commu-

ſ veſtra bona ſ vos cõmunicatis ſed alij non.

nicantes tribulationi mee. Sci-

ſ Sicut alij

ſ hec memorat: vt his quaſi laude dignis magis ſtudeant ſ Scilicet

tis autem ⁊ vos philippenſes qd̓

in principio euangelij quãdo pro-

ſ vt rationabiliter conſideraret ꝙ deberet dare carnalia. que accipiebat ſpiritualia.

fectus ſũ a macedonia nulla mihi

eccleſia communicauit in ratio-

ſ non ſolum dum vobis predicaui ſed.

ne dati ⁊ accepti. niſi vos ſoli.

ſ preter quem nihil eſt querendum ſ neceſſaria ſ dico vos bene feciſſe ſ Nõ vt ego implear ſed ne vos inanes

Quia ⁊ theſſalonicam ſemel ⁊ bis

in vſum michi miſiſtis. Non qꝛ

ſ donationis. quia hoc eſt bonum. vnde multa bona proueniunt

quero datum. ſed requiro fructuʒ

ſ vt pro opere miſericordie ratio veſtra habeat gratiam ſpiritusſancti

abundantem in ratione veſtra.

ſ non quero datum. tamen omnia habeo ſ nõ in vno vt in alio egeam. ſed.

Habeo autem omnia ⁊ abundo

Cõicãtes tribulatõni mee. Aug. Inde gaudet. inde paſcit̃. qꝛ illi bñfecerũt. nõ quia eꝰ anguſtia relaxata eſt.

Nõ quia q. ⁊c. Aug. Datũ ẽ res ipſa q̃ dat̃ vt nummꝰ cibꝰ potꝰ ⁊ hmõi. Fructꝰ ãt opa bona. ⁊ recta volũtas datoris. vñ dñs ĩ euãg. nõ ait ſimplr. Qui recipit iuſtũ l ꝓphaʒ. ſ. addidit. ĩ noĩe iuſti l ꝓphe. Suſcipe eĩ ꝓphaʒ vel iuſtũ. datũ ẽ. In noĩe iuſti vel ꝓphe. ſ. facere fructꝰ ẽ. Heliã paſciſſe legĩtur coruꝰ ⁊ vidua. Sʒ ꝑ coruũ. q̇ nõ noĩe iuſti. dato paſcebat. Per viduam fructu que ſciebat ꝙ hominem dei paſceret.

Sed requiro fruc. Id ẽ. bonã ⁊ rectã volũtatem bone opationi

adiũctam. Nõ enĩ tã gaudꝫ ſubuẽtũ eẽ ſuę neceſſitati· qꝫ illoꝝ cõgratulatur fecũditati.
Uel fructũ ab. Id eſt· vt fructꝰ iuſticię veſtrę abũdãs ſit· cum ratõnem deo reddideritis de factis veſtris.
In odorem ſuauitatis. Quę placent deo vt odoꝛ ſuauiſſimus. Cõparant enĩ oratõni q̃ eſt incenſuꝫ di· vnde dr. Date elemoſinaꝫ· ⁊ ipſa orat p vobis ad deum.
Impleat deſiderium. Non in terrenis· ſ; in gloria. Ut gloria chriſti ẽ implere deſideria ſanctorũ vel vt ipſe inde ſit glorioſus
Coloſſenſes. ſunt aſiani. Quibꝯ non ipe apoſtolꝰ p̄dicauit· ſ; eius diſcipuli archippꝰ ⁊ epaphras. Archippus vero ĩ eos miniſteriuꝫ acceperat· Epaphras aũt ex eis oriũdus ab apl'o iſtructꝰ· docſtiam archippi cõfirmauerat. Superuenientibꝰ aũt pſeudo aplis ⁊ carnales obſeruãtias p̄dicantibꝯ· dubiũ erat qbꝯ potiꝰ credẽdũ eẽt. Unũ paulus cuiꝰ autoritas celebris erat: q̃ſi mediꝰ iudicat q̃ ps potiꝰ ſit tenẽda. Deſcribit aũt xp̄m et eiꝰ bñficia· q̃uo ẽ ſufficiẽs ad oĩa. Carnalia vero proꝛſus ĩprobat vt deinceps ſincere fidẽ xp̄i teneãt. Inſtruit etiaꝫ moralit̃ confirmãs q̃d q̃d illi docuerãt. Et ẽ intẽtio eiꝰ in hac ep'la cõfirmare coloſſenſes ĩ eadẽ fide ⁊ doctrina· quã a diſcipul' eiꝰ acceꝑant· ⁊ nõ in alio p̄ter xp̄m ſpem ponẽdã eẽ docere.
Paulus. Solito more ſalutatõeꝫ p̄mittit. Qua p̄miſſa d' bonis coꝝ grãs agit· ⁊ fidẽ ⁊ dilectõꝫ ꝯmẽdãs orat vt perficiant' in xp̄o cuiꝰ bñficia ⁊ p̄matũ ſ'm vtrãqꝫ naturã cõmendat· deinde ſui miniſterij dignitatem cõmemorans monet ne p philoſophiã vel legis cerimonias ſeducti· a xp̄o recedãt

ſ muneribus
Repletꝰ ſum acceptis ab epaphro
ſ mihi.
dito quę miſiſtis in odorem ſuaui
ſ hec ſunt hoſtia qua detur vobis vincere hoſtes quam accipit deus placide
tatis· hoſtiam acceptam placenteꝫ
ſ vos me repleuiſtis ¦ ſ non in terrenis ſed in gloria ſ vt nihil deſit vobis
deo. Deus autem meus ¦ impleat
ſ ſcd'm q̄ diues eſt· ⁊ plus poteſt dare qꝫ quis mereatur
om̄e deſideriũ vr̃m ſcd'm diuitias
† ſ per quem omnia ¦ ſ deus impleat inde autẽ ei gratie.
ſuas ĩ gloria † ĩ chriſto iheſu. ¦ Deo
ſ vſqꝫ
autem ⁊ patri noſtro gloria in ſęcula ſęculorum amen. Salutate om
ſ q̄ ſanctus eſt· a chriſto eſt
nem ſanctum in chriſto iheſu. Salutant vos qui mecuꝫ ſunt fratres
Salutant vos omnes ſancti· ma
ſ Hos ſignificat propenſiorem affectum habere circa illos.
xime autem qui de cęſaris domo ſunt. Gratia domini noſtri iheſu
† ſ ratione· vt ſemper ſana ſit· ⁊ in ſpiritualibus abundet.
chriſti cum † ſpiritu veſtro amen.

Epiſtola ad philippenſes explicit. Argumentum in epiſtolam ad coloſſenſes incipit.

Coloſſenſes ſicut ⁊ laodicenſes ſunt aſiani· ⁊ ipſi pręuẽti erãt a pſeudo apoſtolis· nec ad hos acceſſit ipſe apoſtolus. Sed eos per epiſtolam corrigit. Audierant enĩ verbum ab archippo· qui ⁊ miniſterium in eos accepit. Ergo apoſtolus iam ligatus ſcribit eis ab epheſo per tichicum diaconem· ⁊ oneſimum acolythum.

C. I.

ſ cognito omnibus noĩe
Paulus apo
ſ Ecce autoritas dicendorum
ſtolus iheſu chriſti
ſ quod non pſeudo.
per voluntateꝫ dei
ſ qui eſt vir magne autoritatis ſ ſcripſit.
⁊ thimotheus frater· his qui ſunt
ſ maioribus ſ minoribus.
coloſſis ſanctis ⁊ fidelibus fratri
† ſ Et quia ſancti ⁊ fideles eſt ¦ ſ per gratiã chriſti· non in lege. ¦ ſ hoc modo ſalutat ſ remiſſio peccatorum
bus † in ¦ chriſto iheſu. ¦ Gratia vo
† ſ mentis reconciliatio ad deum ¦ ſ quia deus. et pater poteſt et vult·
bis ⁊ † pax ¦ a deo patre noſtro· ⁊ domino iheſu chriſto. Gratias agi
ſ quia deus ⁊ pater: poteſt ⁊ vult
mus deo ⁊ patri domini noſtri ihe
ſ per quem nobis omnia ſ etiaꝫ † ſ vt creſcatis in melius.
ſu chriſti· ſemper pro vobis † oran
† ſ Ecce vnde gratias agit ¦ ſ qua creditis ipſuꝫ deum ⁊ hominem eſſe † ſ eſſe
tes· † audientes ¦ fidem veſtram † in
† ſ non ocioſam ſ per operis exhibitionem prouenientis ex ea oſtenſam
chriſto iheſu· ⁊ dilectionẽ † quã ha
betis in ſanctos omnes· propter
ſ non humanam laudem· non pro terreno emolimento. ſ rem ſperatam. † ſ modo non apparet ¦ ſ tantum ab eterno reddenda
ſpem † quę repoſita eſt ¦ vobis in cę
† ſ qũo ergo res tam latens ſperatur ſ vt certã haberetis ¦ ſ Quod tenendum eſt· quia ⁊ plene verum· ⁊ bonum nuncium· ne ergo alibi ſpem illam queratis· quaꝫ prius intellexiſtis·
lis· † quam audiſtis ¦ in verbo veri
† ſ euangelium ¦ ſ non primi habuiſtis· ſed per alios venit ad vos· nec ſoli habetis.
tatis ęuangelij † quod ¦ peruenit ad vos· ſicut ⁊ in vniuerſo mundo eſt
ſ fructificare facit † ſ creſcere facit
⁊ fructificat † ⁊ creſcit· ſicut ⁊ in vo
ſ eſt ¦ ſ per archippum ſ non per ſuperadductos· ſed per primos ſ credendo
bis ex ea die qua ¦ audiſtis et co
ſ diſcernendo † ſ Scilicet ¦ ſ quod totũ ex deo.
gnouiſtis † gratiam ¦ dei in veritate
ſ a prima die audiſtis veritatem· ſicut poſt didiciſtis eſſe veritatem per epaphram. ¦ In ore duorum ſtat omne verꝰ † ſ predicationem archippi cõfirmante.
ſic didiciſtis ab † epaphra chariſſi
† ſ quia nobiſcum predicator
mo ⁊ † conſeruo noſtro qui eſt fide
† ſ pro ſalute veſtra ſ non p veſtris rebꝰ ¦ ſ electus a chriſto· vel q2 dona dei miſtrat· vel chriſto offert bona veſtra
lis † pro vobis ¦ miniſter chriſti iheſu: qui ⁊ manifeſtauit nobis dile
ſ ad deum ⁊ proximum † ſ fundataꝫ ¦ ſ ſancto non in carne ¦ ſ ecce quid orat
ctionem veſtrã † in ¦ ſpiritu. ¦ Ideo
ſ hec de vobis
⁊ nos ex qua die audiuimus· non
ſ pro vobis † ſ quaſi pro meritis que pro vobis exhibemus.
ceſſamus orantes ⁊ † poſtulantes
ſ vt plene cognoſcatis quid deus velit· quid nõ ⁊ hoc per partes exequitur;
vt impleamini agnitione voluntatis
ſ Scilicet † ſ rerum· que actiue vite ſunt.
tis eius· in omni † ſapientia ⁊ intel
ſ cognitione ſpiritualium· que ſunt contemplatiue † ſ poſt ¦ ſ operando bene ſ agatis per bona opera.
lectu ſpiritali· † vt ¦ ambulantes
ſ vt deceat deũ· vel digni eo premio † ſ ita ſcilicꝫ ¦ ſ negocia vite actiue et contemplatiue ¦ ſ deo
digne † deo ¦ per omnia ¦ placentes
ſ et ſ in maius.
in omni opere bono fructificãtes·
ſ per hanc vite puritatem. † ſ in cogitatione deitatis ¦ ſ Et poſt hanc promotionem oramus ne relabamini
⁊ creſcentes in † ſcientia dei· ¦ in omni virtute confortati. ſecũdum po
ſ ab eo qui illuminare potuit ſ manentes
tentiam claritatis eius. In omni
ſ contra aduerſa ¦ ſ diutini laboris ¦ ſ Et hoc non ex triſticia vel neceſſitate
patiã ⁊ ¦ longanimitate ¦ cũ gaudio

Tandẽ oẽs ſimul ſ'm ſexus ⁊ ętates ⁊ condicões moraliter ĩſtruit ⁊ ĩ fine archippũ ꝯmoneꝫ ſollicitũ fore ſuſcepti miſterij. P̄mittẽs aũt ſalutatõꝫ ait. Gr̃a ⁊c.
Apoſtolus. Nota oibꝰ dignitate. Recte hic aplm ſe noiat· q2 ⁊ his aplus erat· q̇bus p diſcipulos ſuos p̄dicauerat.
Gratias agimus. Oñdit bona q̃ receperũt· dũ pro his gratias agit.
Sicut et in vobis. Id eſt· ita pure ⁊ vere· ſicut p me ⁊ alios venit in vniũſum mundũ· ⁊ adhuc manet in eo. N. nõ minꝰ vobis factũ eſt qꝫ in alijs eccleſijs· cum ſit in mũdo ęuãgeliũ· fructificat ibi p bona opera ⁊ creſcit augmẽto ſciẽtię· vel numero fideliũ. Nõ per hoc q̄ plꝰ habeãt qꝫ vos· ſ; ita h' facit: ſicut ẽ in vobis· ⁊ ido nil debetis ſupaddere.
Pro vobis. Quoꝝ ſalute deſiderans cepit archippuꝫ adiuuare.
In ſpiritu. Qꝛ pro ſpũalibus nõ pro carnalibꝯ diligitis
Impleamini in oi ſa. Magnũ eſt plene ſcire q̇d deus velit· in oibꝯ rebꝰ actiuę vitę ⁊ ꝯtẽplatiuę.
In ſcientia dei. Ut non ignorẽt fidei ſuę ſpẽm. i. rẽ ſperatã vñ firmi erũt.
In omni virtute. Uos dico confortati a deo in omni virtute· caſtitate· ſ· et ceteris. Nõ bene põt ille qui eſt claritas patris· i· filius. Uel ſ'm quod claram cognitõnem vobis dedit.